Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 259. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 31-го ГРУДНЯ 1976 | ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 31, 1976 No. 259. VOL. LXXXIII.

ВИКОНАЙМО НАШ ОБОВ'ЯЗОК!

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УНС ДО ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ

Вельмишановні!

Безповоротно минає 1976 і починається 1977-ий рік. Саме тепер всі люди і їх установи роблять останні підсумки своїх успіхів і невдач та виконаних і невиконаних обов'язків в цьому 1976-му році, який вже завтра буде „старий". До наших щорічних обов'язків належить зокрема вплата нашого Національного Датку до Українського Народного Фонду нашої центральної громадської репрезентації, Українського Конгресового Комітету Америки.

Кінцеві підсумки вплат до цього Фонду будуть зроблені 10-го січня вже нового 1977-го року. Тому гаряче закликаємо всіх тих наших ВШ-Членів та наші Відділи,які ще з будь-яких причин цього свого обов'язку досі не виконали, щоб доконче це негайно вчинили.

Своєю активністю, своїм патріотизмом, солідністю та відданістю українській справі і своєю жертвенністю на народні цілі наші піонери здобули для нашої організації, Українського Народного Союзу, горду назву „Української заморської твердині". Ми знову виправдаємо цю назву, як кожний Член та кожний Відділ УНСоюзу не тільки сам виконає і цей свій національний обов'язок та вплатить свій Національний Даток до Українського Народного Фонду, але заохотить до цього і всіх своїх сусідів та знайомих.

З найкращими побажаннями Веселих Свят
і Щасливого Нового Року!

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Джерзі Сити, грудень 1976.

КАРТЕР ЗАКІНЧИВ ЗУСТРІЮЧ З ЧЛЕНАМИ КАБІНЕТУ, ПРОДОВЖУВАТИМЕ НАРАДИ В СПРАВАХ ЕКОНОМІКИ

Плейнс, Джорджія. — В середу, 29-го грудня, новообраний президент Джіммі Картер закінчив триденні наради з найменованими ним членами кабінету та іншими високими урядовцями його майбутнього уряду і повідомив, що протягом наступних двох тижнів плянує відбути кілька нарад в справі виготовлення економічного пляну, який правдоподібно міститиме постанови щодо створення програм масового затруднення і зменшення федеральних податків. Картер сказав, що 6-го січня відбуде нараду з його головними економічними дорадниками і новообраним віцепрезидентом Волтером Мондейлом, а день пізніше, тобто 7-го січня, до Плейнсу прибудуть чільні законодавці, які мають подати свої поради відносно розв'язки головних економічних проблем країни.

Підсумовуючи триденні наради з членами його майбутнього уряду, Джіммі Картер заявив, що ті наради були успішні, бо найменовані ним особи мали нагоду ближче познайомитись, обговорити найбільш пекучі проблеми і встановити пріоритети. Він рівнож повідомив, що члени його кабінету до великої міри працюватимуть групами, залежно від їхніх ділянок спеціялізації: будуть групи економічних справ, міжнародної безпеки і оборони, внутрішніх справ, енергетичної проблеми і питання збереження довкілля.

Під час пресової конференції Картер ще раз сказав, що нема розбіжностей між його поглядами і заявами д-ра Гарольда Бравна, майбутнього секретаря оборони, який минулого понеділка сказав, що правдоподібно не можна буде зменшити оборонний бюджет на 5-7 більйона долярів. Картер заявив, що під час виборчої кампанії він ніколи не обіцював „зменшити видатки на таку суму", а тільки обіцяв прикласти всіх зусиль, щоб „заощадити 5 до 7 більйонів долярів" встановленням програм, які зліквідували б „непотрібні видатки і встановили б ефективність". Хоча кореспонденти вказували, що пояснення Картера не цілком зрозумілі, то він все одно твердив, що не вводить жадних змін в його становище щодо оборонного бюджету. Він заявив, що зменшення чи заощадження в цьому бюджеті полягатимуть до великої міри на тому, чи пощастить підписати новий договір із СССР щодо обмеження стратегічної та іншої зброї, як також від того, як розвиватимуться справи на Близькому Сході, в Західній Европі тощо.

Картер також твердив, що немає розбіжностей між ним і Джозефом Каліфаном, майбутнім секретарем здоров'я, освіти і суспільної опіки, який минулого понеділка заявив, що федеральний уряд зможе перебрати на себе кошти суспільної опіки („велфер") тільки тоді, коли значно поліпшиться економічна ситуація. Під час виборчої кампанії Джіммі Картер обіцяв, що якщо він виграє вибори, то федеральний уряд негайно перебере від міст покриття коштів суспільної опіки.

РУДЕНКО ТА ІНШІ ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРУПИ В КИЄВІ ПРОТЕСТУЮТЬ ГОЛОДІВКОЮ

Вашінгтон (УІС „Смолоскип"). — Сюди дісталася вістка, що чотири члени Української групи сприяння виконання Гельсінкської угоди в Україні, Микола Руденко, його дружина Рая, Олексій Тихий і Олесь Бердник, проголосили голодівку на знак протесту проти брутальної поведінки з ними совєтських властей. Причиною голодівки був обшук в четвер, 23-го грудня, 1976-го року, в часі якого агенти КГБ мали вилучити у них деякі папери і матеріяли, що відносяться до порушування Гельсінкської угоди в Україні.

Як відомо з попередніх повідомлень, 9-го листопада, в день створення Української групи в Києві, помешкання М. Руденка в Конча Заспі біля Києва було обкидане цеглою. В часі цього нападу була поранена Оксана Мешко, Мати умираючого у Владімірській тюрмі Олександра Сергієнка. Після телефонічної розмови 21-го листопада Богдана Ясеня, секретаря Гельсінкської групи у Вашінгтоні, з М. Руденком, телефон цього останнього був вилучений, бо кількакратні спроби сконтактуватися з ним не дали жадних результатів.

З одержаної вістки про голодівку виходить, що членом Української групи в Києві є також Олексій Тихий із села Іскра на Донбасі. О. Тихий був вперше арештований і засуджений в 1958-му році за оборону української мови на 5 років ув'язнення. Він був звільнений в 1963-му році і жив на Донбасі. В липні 1976-го року у Тихого був зроблений обшук, в часі якого в нього сконфісковано більшу працю з ділянки українського мовознавства.

ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ АКТИВНІСТЬ ДИСИДЕНТІВ В СССР

Москва. — Кореспондент „Ню Йорк Таймс-у" Дейвід Шіплер інформує у числі з 30-го грудня ц.р., що активність дисидентів в Совєтському Союзі дуже збільшилася в останніх місяцях, викликаючи поденервованість урядових чинників і КГБ. Жиди, які пробують виїхати з СССР, влаштували недавно прилюдну демонстрацію і намагалися влаштувати симпозіюм жидівської культури. Активісти,які змагаються за людські права, зорганізували окремий Комітет, який займається збиранням інформацій про переслідування і поліційний терор. В середу, 29-го грудня, три релігійні дисиденти повідомили про створення Комітету, завданням якого є охороняти права переслідуваних священиків.

Акція дисидентів викликала реакцію урядових чинників і КГБ. Розпочались обшуки в домах дисидентів, тимчасові арешти, погрози засуду за кримінальні проступки тощо. Поліційні чинники створюють таку атмосферу, що мовляв, підготовляються процеси задержаних дисидентів, які можуть закінчитися засудами на довгі реченці заслання. Це свого роду моральний тиск на дисидентів, стосований вже раніше. Збільшену активність дисидентів пояснюють також тим, що вони зуміли наладнати між собою справнодіючу комунікацію і співпрацю, а не діють окремими фракціями, як раніше. Поширено також діяльність Комітету нагляду над сповненням Гельсінкської Декларації і створено відділи в Києві та Вільні. В останньому часі декілька членів київського відділення цього комітету були потурбовані політичною поліцією, а агенти КГБ зробили обшук у їхніх домах знайшовши „доказові матеріяли", які, як твердять дисиденти, були підкинені КГБ, між ними порнографічні карти, кріси і 36 американських долярів готівкою. Доляри, як відомо, є забороненою валютою і її не можуть переховувати в себе совєтські громадяни. Крім того, КГБ розіслало на адреси дисидентів погрози. Миколі Руденкові, голові Київського Комітету нагляду над виконанням постанов Гельс[illegible]ого домовлення, підкинули листа з погрозою смерти. Створено також останньо Комітет Християн для оборони релігійних переконань в СССР, який очолюють священики Гліб Якунін, Варсонофій Кайбулін і Віктор Капітанчук. 28-річний Едуард Федотов заявив західнім кореспондентам, що його заслали були на кілька місяців до психіятричної в'язниці за те, що допомагав організувати релігійний семінар для московської молоді. Згідно з його заявою, совєти згідні толерувати приявність старих людей в церкві, але не бажають допустити до церков молодь.

Розмова з Руденком

Ню Йорк. — Комітет оборони совєтських політичних в'язнів на початку грудня інформує:

У зв'язку із створенням української групи для здійснення постанов Гельсінкського договору в Україні, представник Американського громадського Комітету, Роман Купчинський перевів телефонічну розмову з Миколою Руденком, головою українського Комітету в Києві. Ось фрагмент розмови:

Купчинський: Ми хочемо перше побажати Вам успіхів у Вашій роботі, і сказати, що ми готові Вам допомогти наскільки можливо.

Руденко: Це дуже, дуже приємно.

К.: Які пляни Вашої групи і чим ми можемо Вам допомогти?

Р.: Наші пляни, вони такого характеру, як і пляни Орлова. Це захист людських прав, це помічна участь у сприянні виконанню Гельсінських угод, гуманітарна правова частина їх, але, звичайно, на нашому українському національному ґрунті. Зараз у нас багато матеріялів про наших українських політв'язнів. Вони, звичайно, мають свою специфіку. Вони засуджені за націоналізм, але такої статті немає, то їх судять або за антирадянську пропаганду, або антирадянську діяльність — або навіть за зраду батьківщини.

На тому розмова була перервана в Києві, а телефоністка з Києва заявила, що лінія [illegible]лучена.

Українці Чікаґо взяли участь у похоронах посадника Дейлі

Чікаґо. (М.М.) — Владика Ярослав Ґабро зі своїм канцлером о. крилошанином Василем Білинським, як і репрезентанти місцевих українських установ і організацій взяли участь у величавих похоронах померлого ненадійно на удар серця довголітнього посадника цього „вітряного міста" та одного з найвидатніших політиків країни, Ричарда Дейлі. Похорон відбувся в середу, 22-го грудня, з участю новообраного президента Джіммі Картера, віцепрезидента Нелсона Рокефеллера, який репрезентував президента Форда, та багатьох інших крайових,стейтових і місцевих достойників. Папа Павло VI надіслав до Управи міста і до родини свої вислови жалю і співчуття. Українці згадують покійного посадника Дейлі, як свого багато разів випробуваного приятеля, про що говорив на своїй радіопрограмі о. митрат М. Бутринський, парох церкви свв. Володимира і Ольги, в посвяченні якої брав особисту участь тодішній посадник Дейлі. Під час похорону в усіх церквах і святинях Чікаґо, включно з українськими, жалобно дзвонили та відправлялись Богослуження за спокій душі того видатного лідера міста.

Помер св. п. Іван Дубровський, ініціятор пам'ятника Шевченкові у Вашінґтоні.

Св.п. Іван Дубровський

Сілвер Спінґс, Мд. — В останній хвилині одержано вістку, що в цьому передмісті Вашінгтону помер минулої неділі, 26-го грудня, на 64-му році життя св.п. проф. Іван Пилипович Дубровський, ініціятор здійсненої побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні. Св.п. проф. Іван Дубровський запропонував побудову такого пам'ятника Т. Шевченкові у столиці Америки коротким листом до „Свободи" в червні 1956 року. Після того, як на прохання „Свободи" проф. д-р Юрій Старосольський перевірив законні можливості побудови такого пам'ятника в столиці, практичні заходи в цій справі поробили УНСоюз та його Культурна Комісія, після чого був створений окремий Комітет Пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінґтоні, який успішно завершив це заініціоване св. п. І.П. Дубровським історичне діло.

Св.п. Іван П. Дубровський народився 15-го грудня 1912-го року в селі Захарівка, Вовчанського повіту, на Харківщині. Після брутального „розкуркулення" його заможних батьків-селян, Покійний зазнав багато шикан та переслідувань як „ворог народу" і щойно в 1941-му році йому пощастило закінчити вищу освіту в Харківському педагогічному інституті. Під час скитання в Західній Европі по закінченні Другої світової війни пережив страшні дні насильної репатріяції, разом з Харківською групою з В. Доленком, проф. М. Ветуховм, С. Підгайним та іншими у проводі. В 1949 році виїхав разом з родиною до Австралії, а в 1955 році приїхав на постійне поселення в Америці. Ввесь час був активний в громадському і, зокрема, культурному житті, постійним співробітником і дописувачем до українських газет.

Осиротив дружину Марію, замужних дочок Юлію Ломацьку і Галину Дубровську-Шібер, зятів та ближчу і дальшу родину на поселеннях і в Україні. Похорон відбувся в четвер, 30-го грудня на місцевому цвинтарі.

РІЗДВЯНА ПЕРЕДАЧА В РОЧЕСТЕРІ

Рочестер, Н.Й.—В четвер, 6-го січня ц. р., о год. 8:15 вечором на хвилях 1280 AM з радіостанції WROC буде передаватися півгодинна українська Різдвяна передача, зорганізована Організаціями Українського Визвольного Фронту і Фундацією Волі в ЗСА.

Венс підшукує працівників для державного департаменту

Вашінгтон. — Сайрус Венс, якого новообраний президент Джіммі Картер найменував на пост державного секретаря, вже почав добирати чільних працівників для Державного департаменту, зазначаючи, що деякі співпрацівники дотеперішнього секретаря Генрі Кіссінджера останутьcя на своїх постах.

Хоча добір ще не закінчений, то найголовніший пост після Венса, в Державному департаменті займатиме правдоподібно Ворен Кристофер, адвокат по фаху, який разом із Венсом служив в уряді президента Джонсона. Кристофер буде займати пост заступника державного секретаря. Венс вже призначив адвоката Метю Німца на свого правного дорадника, дипломата Пітера Тарнова на екзекутивного асистента і Антоні Лейка та голову Ради для плянування політики. Венс подав до відома, що чотири чільні дорадники Генрі Кіссінджера останутьcя на своїх постах: Филип Габіб, підсекретар для політичних справ; Алфред Аттертон, асистент секретаря для справ Близького Сходу і справ Південної Азії; Артур Гартман, асистент секретаря для справ Европи; Вілліям Шавфел, асистент секретаря для африканських [illegible]рав.

Передбачають поліпшення економічної ситуації

Вашінгтон. — Департамент торгівлі інформує, що головні вказівники, які передсказують майбутні тенденції в ділянці економіки, вказують, що існують всі вигляди, що економіка ЗСА продовжуватиме розвиватися і що вже закінчився тримісячний економічний застій; протягом листопада ці економічні вказівники виявили 1-відсотковий зріст, а протягом жовтня шість десятих одного відсотка, тоді коли протягом липня, серпня і вересня ці вказівники передсказували сповільнення економічного розвитку. Хоча новообраний президент Джіммі Картер в середу, 29-го грудня, ще не бачив подробиць цього звіту Департаменту торгівлі, то виявив задоволення із того, що існують всі вигляди на поліпшення економічної ситуації країни.

Також інші дані вказують на дальший розвиток американської економіки: збільшилася індустріяльна продукція, зросла кількість затруднень, збільшився роздрібний продаж і зросли пересічні заробітні платні.

НЕГРОМАДЯНАМ ЗСА ВИДАВАТИМУТЬ НОВІ ДОКУМЕНТИ

Вашінгтон. — Служба Еміграції і Натуралізації інформує, що в перших місяцях 1977 р. розпічнеться видача нових карточок, в заміну за дотеперішні зелені, негромадянам ЗСА. Ці карточки мінятимуть тому, бо до З'єдинених Стейтів Америки приїжджає багато підробляють дотеперішні карточки і ними користуються при точки і ними користуються при реєстрації на працю. На нових карточках, крім фотографії, власноручного підпису і деяких інших даних, буде також закодоване число, вибите компютором. Еміграційна Служба впевнена, що нову карточку не можна буде підфальшувати, а зловленого з фальшивою карточкою іміґранта можна буде при допомозі компютора перевірити на протязі кількох хвилин.

Перевіряють поголоску про звільнення Вінса

Ню Йорк. — Щоденник „Новоє Русское Слово" в числі з 29-го грудня ц.р. інформує, що згідно з інформаціями, одержаними від фінляндських баптистів, які побували недавно в Києві і зустрічалися з Лідією Вінс, постор Георгій Вінс мав би бути звільнений. Згідно з цими інформаціями ще 13-го грудня ц.р. Вінс неочікувано потелефонував з Якутська де він перебував у в'язниці до своєї матері Лідії Вінс в Києві і заявив, що згідно з розпорядженнями з Москви, він вже звільнений з в'язниці і не буде відбувати додаткового вироку заслання. В розмові висловив надію, що найдалі до 18-19-го грудня він повинен приїхати до Києва. Фінські баптисти повернувшись до Гельсінок, повідомили про випадок баптистів в ЗСА, а ті, в свою чергу, конґресмена Бюкенена з Алабами, який особисто старався про звільнення пастора Вінса. Бюкенен тепер перевіряє справу.

Буковський розказує про терор в концтаборах СССР

Париж. — Владімір К. Буковський, совєтський дисидент, який одну третю частину свого життя перебував у в'язницях і концтаборах СССР і недавно був виміняний Совєтським Союзом за лідера чілійських комуністів Люїса Карваляна, заявив в інтерв'ю з кореспондентом французького тижневика „Ель Експресс", що в'язні в тюрмах і концтаборах кожного разу, коли вони протестують проти нестерпних таборових умовин, дістають додаткові покарання і над ними мститься адміністрація таборів. Буковський назвав 5-х в'язнів, які через погане трактування і часте покарання втратили здоров'я. Тими в'язнями є: Зіновій Антонюк, український економіст, Баґрат Шахвердіян, інженер вірменин, Юрій Давидов, російський вчений, Олександер Сергієнко, українець, і Ґабрієль Суперфін, російський літературний критик.

Київські митники на сторожі „націоналістичної контрабанди"

Київська „Молодь України" інформує про службу київських митних урядовців, як то вони „удень і вночі охороняють кордони, стоять на варті рідної Батьківщини" на Бориспільськім аеропорті. На цьому летовищі є спеціяльна кімната — навчальна кляса,де проводяться лекції в плянах політичного, економічного і професійного навчання, де знаходяться схеми і плякати, де коротко зформульовані основні правила митної контролі, списки предметів, які забороняються перевозити, перелік речей, що їх дозволено мати зі собою, їдучи через кордон. На діяграмах показано зовнішньоекономічні і торговельні зв'язки СССР із закордонними країнами. Тут проходить політична і професійна підготова. Від митних урядовців вимагається „принциповости,пильности і гнучкости" у праці. Завдяки „миролюбній політиці Совєтської країни" щораз більше людей прибуває до СССР, тут їх „гостинно приймають. Переважна більшість з них їде до нас з добрими намірами. Але не всі"... Завдяки пильності інспекторів Київської митниці, — пише „Молодь України", — багато разів викривали спроби перевезти в нашу країну різну націоналістичну, сіоністську та іншу ворожу писанину. Сорок чотири примірники таких видань намагалися контрабандою привезти в СССР туристи ЗСА...

У Дрогобичі і сіль погана

Київська „Радянська Україна" інформує, що Дрогобицький солеварний завод досі не спромігся випродукувати високоякісної сорти соли. Причиною цього є погане і старе обладнання заводу. Ще шість років тому постало питання про будівництво сучасного і більш потужного заводу. При пошуках за соляною сировиною показалось, що її запаси величезні. Це тим більше дало можливість побудувати модерно обладнаний солеварний завод, який міг би випродукувати 120 тисяч тон соли річно. Тим часом мешканці Дрогобича і до цих пір задовольняються поганою сортою соли і навряд чи... дочекаються доброї сорти. Керівники бо виробничого об'єднання „Укрсіль" і працівники Моршинської пошукової партії Львівської геологорозвідувальної експедиції, від яких ця справа належить, „зовсім не поспішають".

Совєти видумали нову еміґраційну хитрість

(ст) — Газета „Єрусалимська Пошта" повідомляє, що совєтські власті взялися за новий спосіб проводити свою політику в справі еміграції. Громадянам не-жидівського походження, які хочуть покинути СССР, вони радять вживати залля того ізраїльського „запрошення" і відмовлятися прийняти запрошення з інших країн. Цю практику осудив М. Аґурський у статті згаданого часопису. „Совєтська політика позбуватися „неблагонадійних" ізраїльським шляхом дає режимові можливість причіпляти жидівський ярлик руховi спротиву. Стаття хвалить дисидента Анатоля Марченка і його жінку-жидівку Лярису Богораз, які відмовилися послухати поради КГБ вдавати, що їдуть до Ізраїлю.

ЮНІ КОЛЯДНИКИ В УНС І „СВОБОДІ"

Минулої середи, 29-го грудня, до Головної Канцелярії УНСоюзу та до в-ва „Свобода" загостили з традиційною спільною колядою юні колядники з місцевих Пластової Станиці і Осередку СУМА. Заколядувавши біля приміщеної у вестибюлі Головної Канцелярії УНС ялинки, молоді колядники склали УНС і „Свободі" та їх працівникам традиційні побажання.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Місія Ільїчева

Почитний американський журнал ,,Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт'' у числі з 13-го грудня ц. р. віддав окрему увагу справі відносин між двома комуністичними потугами, Совєтським Союзом і Китайською Народною Республікою, та у зв'язку з цим місії Леоніда Ільїчева, заступника міністра закордонних справ СССР, якого Москва знову вислала до Пекіну для продовження раніше перерваних переговорів, використовуючи смерть Мао Тсе-тунга, зміну режиму в Китаї і дещо змінне наставлення теперішнього голови Компартії Гуа Куо-фенга до зовнішньої політики, в тому також у відношенні до Совєтського Союзу та інших комуністичних держав, московських сателітів. Знаючи про те, що теперішні керівники КНР після смерти Мао мають всілякі внутрішні труднощі і можуть бути податливими, совєтські верховоди не тільки бажають відновити переговори про кордонний спір, але й переконати Пекін, що полагодження тієї справи, а з часом і наближення політики СССР і Китаю є в інтересі обидвох держав, і що таке замирення піднесло б загальний життєвий рівень населення в Совєтському Союзі і Китаї , бож по обидвох боках кордону стаціонують мільйонові армії, кошти вдержання яких руйнують економію обох країн.

Але, як і в інших випадках, Москва і тут веде подвійну гру: з одного боку бажає вести мирні переговори з КНР і фаворизує політику теперішніх китайських керівників, а з другого намагається не допустити до ліквідації опозиції в Китаї і якомога сильніше загострити американсько-китайські відносини та максимально скористати з ситуації перехідного періоду в Китаї , щоб відзискати там давно втрачене політичне обличчя. Західні кореспонденти і велика частина дипломатів мають іншу думку, і вони не вірять у скоре полагодження існуючого конфлікту. На це є поважні причини. Насамперед, факт, що совєтсько-китайський конфлікт не постав тільки на тлі спору за території і прикордонні смуги, але має також ідеологічне підложжя. Останні виступи китайських політиків мали б це підтверджувати. Наприклад, заступник прем'єр-міністра Лі Гсієн-нієн, виступаючи недавно в Пекіні на бенкеті в честь президента Центрально-африканської республіки Бокасса, заявив, що ,,совєтський імперіялізм намагається створити фальшиве враження про розрядку в стосунках між СССР і Китаєм та вимагає зміни політики Китаю. Все це є тільки теоретичні побажання, — заявив Лі, — бо Китай ніколи не змінить своїх політичних засад, твердо закладених Мао''. При тому китайський політик заатакував совєтську політику в Африці і Азії та вмішування у справи багатьох інших країн.

Немає сумніву, що дальша політична діяльність китайців, головно на зовнішньому відтинку, спиратиметься на політичну філософію Джоу Ен-лая, яку повністю підтримував Мао Тсе-тунг. Тому треба дуже сумніватися, чи місія совєтського посланця Ільїчева увінчається успіхом та чи і цим разом не прийдеться йому виїхати до Москви з гарбузами.

У лондонському банку відкрито рукописи Байрона і Шеллі

Лондон.— У скритці лондонського Барклі банку у шкіряній скриньці відкрито манускрипти англійських поетів-романтиків лорда Джорджа Байрона і Персі-Биші Шеллі, про що повідомив Бевіс Гіллер автор і мистецький критик, споріднений з власником рукописів Скропом Дейвісом. Якщо оцінювати ці рукописи грошовою валютою, можна сказати, що вони вартують мільйон до 1.67 мільйона долярів. Д-р Даніель Веллі, доглядач манускриптів британської бібліотеки, так висловився про вартість знахідки: ,,Це незвичайно хвилююче відкриття. Воно є важливою літературною знахідкою. — Це — преважлива подія".

У скриньці знайдено рукописи Шеллі ,,Гимн інтелектуальній красі", вчасну версію ,,Монт Блянк" і дві поеми, можливо ще досі незнані і неопубліковані. У цій скриньці рівнож знайдено оригінальний рукопис епічної поеми Байрона Канто 3 ,,Паломництво Чайлда Гаролда", 14 листів цього поета, деякі листи Мічмана, який товаришив Наполеонові Бонапарте у вигнанні на острів св. Олени, також рекорд різних зайнять Скропа Дейвіса, який зайшов в борги газартної гри і негайно мусів у 1815 році покинути Англію, залишаючи всі ці рукописи у шкіряній скринці у лондонському банку.

о. Семен Гаюк

ЖУРНАЛ МОСКОВСЬКОЇ ПАТРІЯРХІЇ ПРО АСАМБЛЕЮ ВРЦ

При кінці листопада і в першій половині грудня 1975 року в м. Найборі (Кенія) відбулася П'ята Генеральна Асамблея Всесвітньої Ради Церков. Звідомлення про перебіг цієї Асамблеї найшли місце на сторінках всієї світової преси. Докладні звідомлення, хоч із спізненням, про Асамблею та про кипучу діяльність на ній делегатів з СССР та з усього підсовєтського бльоку, подав і офіціоз Московської Церкви — Журнал Московської Патріярхії.

Отже з цих звідомлень ЖМП ми довідуємось, що всіх делегатів з СССР і з підсовєтського бльоку було 97, яких очолював відомий із свого комівояжерства по цілому світі митрополит Ленінградський і Новгородський Нікодим Ротов з найдовіренішим штабом своїх співробітників.

З титулу Патріяршого Екзарха в Західній Европі ,,юрисдикція'' митрополита Нікодима Ротова очевидно простяглася і на делегатів з цієї частини вільної Европи. Маючи таке сильне запліччя, Московська делегація з першого дня виявила не абияку активність, одразу провівши свого лідера митрополита Нікодима в діловий комітет Асамблеї. До кожного з шістьох інших головних комітетів, в яких виготовлювалися внески та опрацьовувались резолюції, також увійшли члени Московської делегації. В багатьох секціях та т. зв. ,,слуханнях'' митрополит Нікодим мав своїх довірених людей, які не тільки уважно ,,слухали'', але й інших заохочували слухати себе.

Про що ж саме радила Генеральна Асамблея Всесвітнього Союзу Церков? Під кличем-темою: ,,Ісус Христос визволяє і об'єднує'', властиво, і мала відбуватися вся дискусія та довершуватися вся духовна праця Асамблеї, найпершим завданням якої треба вважати стримління до молитовної екуменічної єдности. Але в секціях та групах, на які поділилися всі учасники Асамблеї, розроблялись ще інші теми: ,,Визнавання Христа сьогодні'', ,,Що потрібне є для єдности'', ,,В пошуках єднання людей різних вір, культур, ідеологій'', ,,Виховання для звільнення і єдности'', ,,Структури несправедливости і боротьба за звільнення'', ,,Людський розвиток — антиномичність влади, техніки і якість життя''. Всі ці теми до дискусій давали тільки притоку до скеровування дискусій у зовсім іншу площину та для всебічного порушення інших, чисто політичних справ, що більше відповідали б форумові Об'єднаних Націй у Ню Йорку, ніж для чергової Генеральної Асамблеї Всесвітнього Союзу Церков.

Як подаєЖМП: ,,Члени делегації Російської Православної Церкви брули участь у праці всіх груп ,,слухань''.

І не зважаючи на те, що на Асамблеї ніби й порушувались питання чисто церковного характеру, як наприклад: встановлення для всіх християн єдиного дня святкування Великодня, намагання до екуменічної єдности, встановлення інституту жіночого священства, що до речі,ніколи не було відоме у Вселенській Христовій Церкві, але у всіх цих порушених квестіях не було винесено ані дефінітивного рішення, ані не було схвалено яскраво-напрямних резолюцій. Натомість, не без вдоволення подає ЖМП, що ,,найбільш результативною виявилась праця Асамблеї в сфері соціяльно-політичної проблематики'', що не тільки *докладно обговорювалась*, але на яку були винесені і радикальні, ультимативні резолюції.

Ось в скороченні перелік тих справ, які порушувались на Асамблеї, та зміст постанов, які в скороченні подаємо за ч. 2 і ч. 6 ЖМП.

Анголя. Незалежність і інтервенція. ,,В зв'язку з грізним положенням в Анголі Асамблея звернулася до всіх зацікавлених урядів шанувати суверенітет і територіяльну цілість Анголі і особливу увагу приділити засудженню південно-африканської інтервенції в Анголі, що поважно знизило шанси мирного врегулювання проблем цього району'':

(Про інтервенцію Куби та СССР в Анголі ця постанова не згадує і словечком.)

,,Ядерна'' співпраця з Південною Африкою. ,,Асамблея висловила свій осуд фінансуванню і розбудові ядерних реакторів в Полудневій Африці, в чому беруть участь деякі уряди і міжнародні корпорації. Церквам належить доводити до загального відома політичні наслідки політики співпраці з південно-африканською владою, що заплямувала себе апартеїдом і втручанням у внутрішні справи сусідніх держав.''.

Чим же є ця постанова, як не явним наказом Церквам включитись у боротьбу по стороні тих, що діють вигідно для Совєтського бльоку.

Середній Схід. Одноголосне потвердження принципу врегулювання конфлікту на Середньому Сході точним виконанням постанови ОН, — тобто виведення ізраїльських військ з територій, окупованих в 1967 році (...) і право палестинського населення на самовизначення.

Єрусалим. Асамблея стурбована теперішньою долею Єрусалиму, де скупчені святині трьох релігій.

Міжнародне положення по озброєнню. ,,Стверджується небезпека гонки зброєнь, в якій беруть участь не тільки найбільш розвинуті країни, але й країни Третього світу. Колосальні видатки на озброєння є марнотратством світових ресурсів, бо вони посилюють небезпеку нової світової війни, хоч мир і стабільність політикою залякування не встановлюються''.

Далі ця резолюція кличе всі

[Закінчення на стор. 7-ій]

К. Крупський

ЗРАДНИКИ, НАЄМНИКИ, ЧИ ЖЕРТВИ ТОТАЛІТАРНИХ СИСТЕМ?

IV

Бройтіґам висловив заперечення: ,,Якщо хочете зробити з України незалежну територію, то цього неможливо зробити без галицьких українців. Вони мають за собою не цілих два роки большевизму. Большевицький уряд і пропаґанда ще не вплинули на цих людей. Чи можемо ми провадити позитивну українську політику, коли почнемо відрізувати важливі території?''

,,Досі фюрер не прийняв повністю моїх ідей, сказав Розенберґ. Він сказав мені, що ми можемо зробити українцям компенсату за їхні східні ґраниці. Фюрер побоюється надмірного українського націоналізму і думає, що буде краще призначити інтеліґентних західніх українців Франкові, бо інак ще вони пхатимуться за панів над їхніми спролетаризованими братами в решті України''.

,,Пізніше Бройтіґам розказував свою невисловлену перед Розенберґом реакцію: чи може бути державний міністер такий наївний? То Гітлер опонував український націоналізм? А як інакше може постати незалежна Україна, без націоналізму? Чи це означало, що Гітлер не мав потреби незалежної України? Розенберґ сказав, що наші пропаґандисти мусітимуть попрацювати, щоб переконати українців в тому, що це тимчасове зречення важливих територій є конечним''.

А далі, почалась ривалізація між Розенберґом і Кохом. Кох не хотів вірити в ніяку політичну форму окупації. Він сказав Розенберґові, що ,,українці є наскрізь слов'янами, над якими треба панувати махоркою, водкою і нагаєм''.

Скоро німці почали стосувати цю методу: почалось здирство контингентами, виловлюванням навіть нелітньої молоді на примусові невільничі роботи в Німеччині. Нищене й зубожніле населення мусіло зносити нелюдські репресії, часто за терористичні дії большевицьких партизан. Окупаційна адміністрація робилась все більше жорстокою.

Військова політика німців не була кращою. Військові німці грубо і брутально поводились з військовополоненими; і поки німці запримітили, що таким трактуванням полонених вони тільки допомагають ворогові, — було вже запізно. Тепер ворог взяв ініціятиву в руки і так почався наступ на німців.

Під згаданою уже цитатою слів Гітлера на початку книжки, автор також навів слова Мартіна Бормана, які він висловив на конференції гітлерівських верховодів, що відбулась 16-го липня 1941 року в головній кватирі Гітлера. Це був час найбільших успіхів на східньому фронті. Тоді Борман сказав: ,,В основному не грає ролі, як поділимо ми цей величезний торт на вигідні куски так, щоб ми могли: перше — контролювати їх, друге — адмініструвати, і третє — використати їх. Формація мілітарної сили не сміє бути дозволеною на захід від Уралу, навіть, якщо б прийшлось нам вести війну сто років. Усі наслідники фюрера повинні усвідомити собі, що безпека Райху залежить від того, щоб на захід від Уралу не було чужої мілітарної сили.

Нікому крім німців на цій частині не може бути дозволено носити зброю. Інакше, одного дня та зброя буде обернена проти нас. Тільки німці можуть носити зброю, не слов'яни... не козаки, не українці...''

Мабуть так думали усі гітлерівські генерали поки з побідою переходили через територію, гноблених терором Сталіна, республік. До того ж гітлерівська пропаґанда роззброювала гноблених обіцянкою визволення, але як тільки німці показали своє правдиве обличчя — ситуація змінилася.

Щойно тоді в багатьох запеклих гітлерівців почала зроджуватися ,,гуманність''. Німецькі фронтові командири почали на власну руку давати тим зненавидженим слов'янам зброю до рук, і багато слов'ян, хоч як зненавиділи німців, брали ту зброю, бо легше було взяти її, чим гинути з голоду в таборах полонених, або жити цілковито убезправненими. Зрештою, усі знали те, що Сталін уважає усіх полонених зрадниками, яких, згідно з найбільш ,,демократичною у світі'' совєтською конституцією, і так чекав розстріл. Створилось дуже безвихідне положення, а зброя в руках давала інше почуття в часі розгару війни, коли ніхто не міг бути певним свого завтра.

Відразу давання зброї слов'янам розцінювалося деким, а головно тими, що ще не закоштували фронту, як відступлення німців від ідеологічної лінії; але після упадку Сталінграду справа і погляд на цю справу ще більше змінились, хоч найвищі гітлерівські верховоди ще пробували дотримуватись партійних доктрин про німецьку расову вищість та слов'янську неґідність. Але знизу почали штурмувати цих безпечних високих військовиків та будити з летаргії, і врешті вони погодились на створення військових частин з окупованих народів і полонених совєтської армії.

Чим вищі гітлерівські

(Закінчення на стор. 6-ій)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Володимир Янів. ЖИТТЯ. Лірики книга 4. Ілюстрації Галини Мазепи. Портрет Автора — Любослава Гуцалюка. Об'єднання Українських Письменників ,,Слово'', Париж-Мюнхен, 1975, ст. 120.

— Йдеш на літературний вечір Володимира Янева?

— Ні. Що буде про нього доповідати Остап Тарнавський — прочитаю собі у ,,Свободі'', а поезії знайду у щойно виданій книжці.

— Думаєш, що вчений професор може бути і добрим поетом?

— Двадцять п'ять років тому рецензував я попередню збірку поезій Янева ,,Шляхи'' в недільному виданні ,,Свободи'' (16-го березня 1952), і ця моя позитивна оцінка не подобалася була авторові. Та його ,,Життя'' може бути дуже добре, бо час зміняється і люди з ним. (Ця розмова продовжувалася, коли два приятелі побачилися пізніше).

— Ти мені не відповів, чи вчений професор може бути добрим поетом.

— Тепер можемо про це погуторити. В. Янів, як поет, мовчав двадцять років і в 1970 році почав писати поезії для ,,Життя'', яке закінчив в 1973 році. О. Тарнавський наводить у своїй довшій статті, що вже в ХУІІ віці вчений Касіян Сакович і у ХУІІІ віці Григорій Сковорода, обидва визначні вчені, написали поезії, яких сліди можна знайти у збірці В. Янева. Я до того міг би додати, що перший ректор УВУ — Олександер Колесса писав поезії у своїй молодості, але, ставши професором, залишив поетизувати. Теперішній ректор УВУ не припинив служити своїй поетичній Музі і добився значних успіхів у цій ділянці, хоч деякі мої знайомі цього не признають. Та вони не мають слушности, вони суб'єктивно оцінюють збірку ,,Життя'', може навіть її не читавши.

— Що там нового в цій збірці?

Янів психолог і соціолог. Обидва рецензенти його, О. Тарнавський і професор Ярослав Рудницький (,,Свобода'', 25-го серпня 1976) бачать у його поезіях екзистенціялізм. Рудницький називає філософів Декарта, Гайдеґґера, Ясперса і Кіркеґарда. Це правда, Янів цікавиться проблемами життя, що є головним мотивом екзистенціялістів (- екзистенція - життя). У Янева читаємо таке:

Світанки й присмерки
у злуці, —
Що ,,буде'' й те,
що вже ,,було'',
Шляхи широкі й дикі кручі
Для дії кольорове тло. (9)

Та тут аж користь пригадати, як це ясно всім написав був наш Шевченко в 1841 році на початку своїх ,,Гайдамаків'':

Все йде, все минає —
і краю немає...
Куди воно ділось? Відкіля
взялось?
І дурень, і мудрий нічого
не знає.
Живе... умирає...
одно одцвіло.
А друге зав'яло... навіки
зав'яло...
А листя пожовкле вітри
рознесли.

В доказ того, що тут є подібність у Янева з Шевченком, наведемо ще стрічки з ,,Життя'' з 27 ст.

Очей голодних спраглі
стріли —
І де початок, де кінець?
Шляхи на обріях
скінчились —
І далі й далі навпростець
Жадних очей голодні
стріли.

Ця сама думка про все проминальне в світі, але у Шевченка вона висловлена так, що її легко зрозуміє читач, а в Янева ця філософія прикрашена такими поетичними оздобами, що важко її зрозуміти читачеві, який легко читає Шевченка чи Франка.

— То ти гадаєш, що в новій збірці Янева забагато поетичних прикрас?

— Це вже відмітив його приятель Я. Рудницький, пишучи про ,,супермодерну'' перевантаженість ,,алітераціями, метаморфозами, метомініями, гіперболізмом і епітетами''. Рецензент попередньої Яневої збірки С. Г. двадцять років тому бачив в поета ,,брак поетичної образовости''. Тепер її місцями забагато. Ось одна строфа (ст. 23):

Мрячний світанок тче
мережа —
Межа барвистих роздоріж,
Вже ніч у сонячній одежі —
І навстіж обріїв рубіж
Тче чорно золота мережа.

Тут багата алітерація ,,ж'' і ,,з'', якою любується поет Янів (в поезії на 51-ій сторінці маємо ,,жаливи жало''). Навіть найсуровіший критик мусить признати, що ,,Життя'' Янева бездоганне щодо мистецького вислову. Ось його зовсім неекзистенціялістична строфа з словесною інструментовкою:

Осінь, осінь!
В багряниці йде по коси,
Золото в волоссі носить...

Рано, рано
В кармазинах гарна пані —
Гойна, всміхнена, рум'яна
Йде до сонця із туману.

На нашу думку, В. Янів не перейнявся аж так філософією екзистенціялізму, як дехто це думає. Ця філософія індивідуалістична, а автор ,,Життя'', хоч пише про себе, то тішиться тим, що він зробив у своєму житті для других, для народу.

Ми без землі, та живемо
землею,
Духм'яним запахом її
степів.
У мріях з нею, працею
для неї
Все в снах ночей чи
творчім ритмі днів.

— Виходить, що ректор УВУ Володимир Янів таки поет.

(Закінчення на стор. 5-ій)

Іван Кравчук

ПАНЕ СОТНИКУ, ВИ МЕНЕ РАНО ЗБУДИЛИ!

(У другу річницю смерти сл. п. сотника Юрія Кононіва)

Хоча була зима (січень 1919 р.), то десь із сторони Угнева із-за Стайського лісу гриміло, підсуваючись щораз ближче й ближче... Ми, дітвора, скоріше, ніж старші вибігали за село і дивились в той бік, і кого ж там виглядали? Найперше вгорі під самим небом з'являлися білосірі кучеряві баранчики. З'являлись, зависали й розпливались... Із-за лісу, одинцем, тут, то там виринали сірі постаті. На біло - сніжному килимі землі їх було видно здалека. Зближались... Говорили, що це наші вояки новозформованих відділів Північної Групи (головно Угнівщини, Белзчини). Вже й видно було, як вгорі розприскувались шрапнелі, зловісно сіяли олово на наших стрільців, кривавили білосніжність землі, а під небом зависали біло - сірі кучеряві баранчики. Зависали і розпливалися, немов формувались у хмаринки і хмари. Клекотіли кріси й скорострілі.

Сусіднє село Будинин загорілося і табун коней з фільварку самовільно біг польовою доріжкою просто до нашого села — фільварку. Коні знали дорогу до фільварків своїх панів. Полум'я знімалось високо-високо... А там страшна вістка: на стодолі згоріли три братя, що не відступаючи і не піддаючись, чергами скоростріла зупиняли ворожий наступ, доки під ними не підпалили стодоли... А зліва, туди ближче міста Белза, ще ширше й загрозливіше палахкотіло село Жужіль, і вістка жахливіша: поляки, здобувши Белз, а далі й Жужіль, насильно приневолювати місцевих селян іти в міжбойовій смузі і готовились під їхнім прикриттям наступати на село Цеблів. І саме тоді селяни повстали проти насильників. Поляки із пімсти розстріляли 32-ох селян, в тому двох глухонімих, спалили майже все село і, зазнавши поразки від українських частин, що зараз же наступали, завернули до Белза і там укріпилися.

Кожний день і ніч приносили нові несподіванки й страждання. Виростали поодинокі і збірні могили. Ніхто з нас не роздягався ні вдень, ні вночі.

У двох просторіших кімнатах закватирували вояки (це була фронтова частина села), а нас, дітей мамуня не ніч приміщувала у ванькирі. До хати завітало ще кілька вояків, яких мундири виглядали дещо інакше ніж тутешні. Їх гостили, дружньо розмовляли, а під вечір вони зникли.

Мені, саме, припало спати на печі. Вранці мене збудила сильна канонада... Хата здригалась раз-поразь, а вікна дзвеніли безупину, немов би хтось бив у дно коробки десятьма цимбалами. Дізнавшись, що це не ворог, а наші стріляють, а кулі перелітаютм тільки понад селом, ми, як з нори мишенята, то крадькома, то хто перший, а хто відважніший вибігали на подвір'я.

В наступних днях говорили з почуттям надії:

— Це сотник Кононів, прибув зі своєю батареєю важкої артилерії і брав на приціл...

— Гора (приміське село) і частина міста Белза були в димі...

— Поляки, залишаючи Гору, перебирались до Белза і вже готовились до втечі, — переконував інший.

— От і мають наддніпрянці міцну артилерію. Нам би такої...

— То це наддніпрянці?!

— Ну, да, наддніпрянці. Алмазовці Запорізького Корпуса. А сотник Кононів — мій зімляк, киянин. Здорово б'є. Молодец! — пояснюючи гордовито чванився молодий старшина Мирошниченко.

Але поляки, коли їм ставало важко, завжди знаходили претекст і посередництво місії з боку Антанти для переговорів для перемир'я - обману...

І не раз ще згадували цю канонаду і сотника Кононіва. І мені вона запам'яталась назавжди. В моїй уяві назавжди зарисувалась величня вояцька постать сотника.

Відійшов один фронт, другий, в неволі орали ниви, орав і я, ледве досягаючи чепігів. І не заорював — виношував у пам'ят. вчорашнє...

Якось із по-за поля, уже під вечір, нісся ліричний спів:

За горою, за лугом,
Ходить жовнір за плугом,
Оре ниву не свою,
Добре, що в своїм краю.

Я вибіг по-за лози... Це співає орач?.. О, ні! — це десятник української армії, інвалід. Яка честь бути інвалідом рідної Української Армії, і яка доля... І я роздумував, чим би мені бути, якщо б Бог благословив: учителем, священиком, інженером? Ні, таки найбільша честь бути вояком рідного, визвольного війська! Сотником, як Кононів — коби його хоч побачити — бути ним не зможу, до цього мені далеко, але десятником зможу бути. І я підростав на вчорашнім. І скоро став вояком визвольного підпілля.

Коли роз'їжджав мадрівний театр, я знову почув прізвище Кононів. Але якось не уявлялося мені, що могутній сотник важкої далекосяжної артилерії може вмішатися і виконувати ролі в театрі.

Прибувши до ЗСА значно пізніше від інших, я вже знав, що сотник Кононів активний у Визвольному Фронті і взагалі в громадському житті. А на ювілейному бенкеті ООЧСУ в Ірвінгтоні, хтось проголосив, що 25-літт місцевого Відділу ООЧСУ збігається з 20-літнім ювілеєм головування сотника Кононіва.

От і який світ маленький для відоміших постатей. Яке щастя зустрінути, пригадати... Вичекавши, коли сотник вийшов з-за президіяльного стола, я, нікого не питаючи, підійшов і зголосив:

— Пане сотнику, ви мене рано збудили!

Сотник зосередив увагу.

— Збудили ви мене, пане сотнику, тоді... під Белзом.

— О, так, я ж там воював.

— А я з Осердова, пане сотнику — на тім виростав.

Сотник вповні збагнув сенс мого зголошення і почав називати місцевості, дороги, віддалі, покриття і ситуації так, немов би все це ділось вчора. „Що за пам'ять", — я дивувався, а сотник продовжував:

— І там же таки, від щільного гарматнього ворожого пострілу, я посправждав чотирьох гармашів... Хороші хлопці були, пам'ятаю їх Це Крутенко, Іван Мирошниченко і Нестор Мирон.

— Було більше жертв пане сотнику. Саме тоді, коли ворог „намацав" вашу батарею і ви зміняли позиції, вояк - телефоніст з обсерваційного пункту звивав телефон, що був протягнутий крізь село. Шіснадцятилітній хлопець йому допомагав. Впало вороже стрільно - ґранат, вояка смертельно поранило, а хлопця порозривало на кусні і розкинуло аж по деревах....

Зорієнтувавшись, що таке доповнення для сотника виявилось прикрішим, я не продовжував, а скоро прикрив запитанням:

— Пане сотнику, чи могли б ви, хоча коротко, написати про вашу участь в боях і канонаду під Белзом? Це до реґіонального збірника Сокаль - Белз, який думаємо колись видати.

— Напишу, напевно напишу.

— І вашу вояцьку світлину попросимо.

— То вже ні, голубчику. Не було часу на придбання й зберігання таких світлин. Це була війна на кожному кроці. Хіба, може, найдеться світлина з повоєнних часів, але вже цивільна.

Я переслав сотникові мапу з цієї околиці, і, згодом, ще раз телефонічно пригадав його обіцянку.

— Ще, голубчику, тільки один місяць мушу мати спокій. Віддам книжку „Наш театр" до друку, і зараз же візьмуся писати вам.

Але сотник, тим разом, слова до кінця не дотримав. Відніс книжку до друку, і через 2-3 дні його дружина пані Іванна, в похоронному заведенні, в жалобі й печалі сказала:

„Сотник вже вас більше не збудить"...

Це, мабуть, майже не буває. Але такого сотника, якого я, уявив собі в дитячому віці під першим враженням канонади з 1919 р., і згодом ці уявлення усвідомлював — такого сотника я наочно зустрінув і запізнав понад 50 років пізніше: з усіма найкращими фізичними й духовними прикметами українського старшини. А попри те, завжди діяльного, сумлінного, безпретенсійного й добрячого. Таким сл .п. сотник Юрій Кононів залишиться у пам'яті всіх тих, хто його знав.

КОНҐРЕСОВІ ВІСТІ

орган Українського Конґресового Комітету Америки

Ч. 15 Грудень 1976 Ч. 15

НАПЕРЕДОДНІ РОКУ 1977

Знаходимося напереломі 1976 і 1977 років. Скомерціялізований американський світ давно підготовив Різдво Христове, холодна зима перемогла несміливі залишки теплих осінніх днів, всі часописи у широкому світі ось-ось զароються підсумками минулого старого року і прогнозами на новий рік, покищо у віці немовляти. Для українського народу минулий 1976-ий рік не був щасливий: він приніс дальше зашморгування поліційно-русифікаторської петлі на окупованій Україні, він приніс скріплення московської большевицької імперії — головно і в першій мірі завдяки сліпоті західнього світу, включно з З'єднаними Стейтами Америки та їхнім нещасним "детантським" експериментом. Заява Джералда Форда, що "у Східній Европі нема совєтської домінації" коштувала йому втрату Білого Дому. Його противник обіцяв зробити детант "дворейковим" та подбати, щоб постанови Гельсинкської конференції були здійснювані також у пунктах, які Москві не подобаються. 1977-ий рік виявить, чи це була тільки передвиборча крилата фраза, чи заповідь дійсної якоїсь зміни закордонної політики ЗСА.

Минулий рік не був ласкавим для всього вільного світу: господарська криза, інфляція, доріжня, безробіття та поруч із ними небувалий зріст злочинства у більшості західніх країн. Українська вільна громада, що не належить до упромисловленої верстви, якось не дуже відчула ту загальну кризу: добробут української вільної громади зростав, зростав капітал наших фінансових установ, Союзів, кредитівок і щадниць. Одною з актуальних і все ще нерозв'язаних проблем є пристосувати у більшій мірі зріст отого капіталу до потреб громади.

Звичайно, у Новому році треба чинити те, що у старому: щоб кожний на своєму місці діяв так, як може діяти найкраще для добра народу. Різдво Христове — це символ надії, це цілюще й невмируще джерело віри, що Добро переможе Зло, що серед зими появилася зірка над Вифлеємом, яка доведе до Воскресення. Український нарід і його розсіяна по світу вільна частина мусять "проти надії сподіватись", — всі ми мусимо бути оптимістами, всі ми мусимо продовжувати боротьбу проти сатани. Ситуація в Україні диктує імперативно єднання. Не сварнями, не киданням колод під ноги тих, які працюють, а допомогою їм в їхньому ділі. Коли ми вітаємо один одного традиційним "ХРИСТОС РОДИВСЯ" — "СЛАВІТЕ ЙОГО" — то кажімо це з думкою про Україну і про те, чого Україна вимагає від нас, вільних українців.

КЕРІВНІ ОРГАНИ УККА

ОБРАНІ XII КОНҐРЕСОМ І КООПТОВАНІ КРАЙОВОЮ РАДОЮ.

Крайова Екзекутива

Президент — проф. д-р Лев Добрянський, Екзекутивний Віце-Президент — Йосип Лисогір (УНС), Віце Президент — . . . . . . (УРС), Віце Президент — о. шамб. Мирослав Харина (СУК "Провидіння"), Віце Президент — Володимир Мазур (УНП), Віце Президент — Христина Навроцька (СУА), Віце Президент — д-р Михайло Снігурович (відділи УККА), Віце Президент — проф. д-р Богдан Гнатюк (ОДВУ), Віце Президент — інж. Евген Івашків (ТУІА), Віце Президент — Ярослав Рубель (Молоді Виховні Орг.-ції), Віце Президент — д-р Володимир Ґалан (ЗУАДК), Секретар — ред. Ігнат Білинський (ООЧСУ), Секретар — . . . . (УРС), Скарбник — мґр. Уляна Дячук (УНС), Адміністративний Директор — мґр. Іван Базарко

* Пост Екзекутивного Віце Президента ротаційний із заступниками Президента по одному році від УРС, "Провидіння" і УНП. УРС ще не визначив своїх репрезентантів.

Члени Крайової Екзекутиви

проф. д-р Петро Стерчо — НТША, проф. д-р Василь Омельченко — УВАН, мґр. Андрій Чорнодольський — Відділи УККА, д-р Олександер Білик — СУК "Провидіння", Лев Футала — УНП, Стефанія Букшована — Т-во Прихильників УНР, д-р Марія Квітковська — УЗХ, мґр. Уляна Целевич — ОЖ ОЧСУ, ред. Ігор Длябога — Студентські організації, проф. Іван Телюк — Рада Комб. Орг.-цій, мґр. Евген Лозинський — "Самопоміч" ОУА, Михайло Шашкевич — ООЛ, проф. д-р Едвард Жарський — Шкільна Рада, ще не визначений — А. У. Професорів, інж. Дмитро Григорчук — ЦУКА, адв. Аскольд Лозинський — Реф. Мол. Орг.-цій, мґр. Ярослав Савка — УГОА

•

Список Членів Крайової Ради був поданий у попередньому числі "К.В".

12 СІЧНЯ — ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТИ

12 січня 1972 року записався в історії мартирології України особливо чорними літерами: тоді-то відбулися в Україні масові арешти з одинокою ціллю — послабити свідомий і сяк-так активний український елемент, застрашити нарід, стероризувати його та винищити почуття української незалежної самобутньости в народі. З ініціятиви української молоді в Америці рішено перевести в роковини того сумного 12 січня 1972 року окремі сходини, зібрання чи інші імпрези, щоб заманіфестувати нашу солідарність з українським народом на його рідній землі та щоб водночас задемонструвати, що українські люди, скрізь, де вони живуть, не забувають актів безглуздого терору, скерованого проти українців в Україні тільки тому, що вони не вирікаються свого українства. Централя УККА підтримує цю ініціятиву.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ БАЖАЄ

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

Merry Christmas and a Happy New Year

Ukrainian Congress Committee of America

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ ЕКЗЕКУТИВИ І КРАЙОВОЇ РАДИ

Перше післяконґресове засідання Екзекутиви і Крайової Ради відбулося 4 грудня ц. р., воно було широко зреферoване в українській пресі і тому нічого вертатися до інформаційних подробиць. Але варто підкреслити загальний надзвичайно діловий, поважний характер тих нарад. Екзекутива, даючи дальший доказ бажання як мога найкращої згагоди в громаді та консолідації в системі УККА, пішла назустріч застереженням Централі українських кооператив Америки, Т-ва українських інженерів і молодечих організацій та кооптувала від тих організацій запропонованих ними представників — що затвердила Крайова Рада. На обох теренах керівних органів УККА на перше місце висунулась справа заснування у Вашинґтоні Інформаційного українського бюра, яке у співпраці з прихильними українській справі членами Конґресу вело б необхідну інформаційно-пропаґандивну акцію. Розподілено функції між членів Екзекутиви, прийнято прелімінар бюджету. Обрано всі Комісії — їхній список подаємо на іншому місці. Від праці тих Комісій залежатиме успіх цілости праці Українського Конґресового Комітету, бо там, у вужчому гурті фахових людей будуть обмірковувані й вирішувані всі дотичні справи і там буде вирішувана найважливіша справа — як практично реалізувати постанови, якими людьми і якими фондами. Найповажнішою на далеку мету справою, якою займалася Крайова Рада, була видавнича діяльність УККА. Поруч із дальшим видаванням англомовного "Українського Квартальника", який знайшов собі признання в широких міжнародних наукових і політичних колах, приготовано до друку "Акти української державности" — науково-історичну працю під редакцією найвидатнішого нашого сучасного історика проф. Олександра Оглоблина і той твір буде найавторитетнішим запереченням всіх фальшів, що стосуються державности України; вийдуть друком матеріяли Симпозіюму , що відбувся з нагоди 30-тиріччя "Українського Квартальника", та — що найголовніше — приготовано до друку великим накладом праці під головною редакцією д-ра Володимира Душника монументальний англомовний твір "Українці в Америці" — про історію української громади в ЗСА та її вклад в політику, культуру й економіку З'єднаних Стейтів Америки. Видання всіх тих творів, зокрема останнього, вимагатиме окремих великих коштів — і провід УККА вже тепер робить заходи, відкіля їх дістати. Хоча 12-ий Конґрес був і є критикований, проте з-посеред 66-ох всіх членів Крайової Ради явилося на її перше засідання аж 48 осіб, які своїм діловим підходом засвідчили бажання працювати для громади.

ДО ХВАЛЬНИХ ЕКЗЕКУТИВ ВІДДІЛІВ У.К.К.А.

Стан збірки національного датку на 17 грудня 1976 року.

Це вперше після XII Конґресу УККА звертаємося до Вас у фінансових справах. Робили ми це протягом останніх 27-ми літ, коли на IV Конґресі УККА в 1949 році була устійнена вплата Національного Датку до УНФонду. Рік-річно від 1950 року Екзекутива УККА звертається із своїм Закликом до свідомої і патріотичної Української Громади в Америці з проханням, щоби вона своїми щедрими пожертвами допомагала Українському Конґресовому Комітетові Америки вести важливу і відповідальну працю. Це одинока фінансова база УККА.

Економічний добробут нашої громади в ЗСА нас зобов'язує. Без матеріяльних засобів важко вести з успіхом будь-яку ділянку суспільно-громадського, наукового, культурного і політичного життя. На це все потрібні гроші. І тому ми, в дні 17-го цього грудня, зробили підсумки збірки Національного Датку за 1976 рік, яку перевели Відділи УККА в своїх місцевостях від січня місяця цього року. Ця збірка дала кругло $ 90, 000. 00.

До закінчення збіркової акції лишається вже небагато часу, бо замкнення всіх списків ми робимо, як і в минулих роках, 10-го січня 1977 року. До цього дня просимо ласкаво Хвальні Управи всіх Відділів УККА та всіх Платників і Жертводавців Національного Датку, переслати до Канцелярії УККА всі зібрані суми, як і списки Платників і Жертводавців.

Від ряду літ місяць грудень є найкращим місяцем в збірці Національного Датку. Грудневий вислід збірки — це тяжка праця кількох сотень наших визначних громадських діячів у Відділах УККА, які не жаліють свого труду та особисто відвідують громадян, щоби отримати їхню вплату Національного Датку в сумі $ 15. 00.

Всім їм та Платникам і Жертводавцям Національного Датку висловлюємо нашу сердечну подяку.

Для порівняння подаємо дві табелі вплат. Вплати до 17-го грудня цього року, а побіч табелі всіх вплат, які прийшли з даної місцевости за минулий, 1975-й, рік. З цих цифер Ви побачите, хто в цьому році вже виконав намічену збіркову суму, а х т о щ е н і.

З нагоди Свят Різдва Христового та Нового Року бажаємо всім Вам Веселих Свят та Щасливого Нового Року у Вашому громадському і особистому житті.

Екзекутива
Українського Конґресового Комітету Америки

на теми дня

РОЗЧАРУВАВСЯ...

Від одного нашого діяча, який донедавна був активним збірщиком УНФонду, Редакція "К. Вістей" отримала листа, що він на останньому 12-му Конґресі українців Америки "розчарувався", прийшов до переконання, що "помилявся" і далі грошей на УККА збирати не буде. Автоматично насувається запит: У чому він розчарувався?!

Якщо той громадянин думав, що знайде на 12-му Конґресі делеґатів і учасників, які одностайно тямитимуть, в якій страхітливій ситуації знаходиться тепер Україна і що та ситуація імперативно диктує згоду в нашій громаді, взаємну толеранцію і гармонійну співпрацю — то він дійсно мав причину розчаруватися...

Якщо той громадянин вірив, що наші політичні партії та "середовища" (а є їх десять в З'єднаних Стейтах Америки!) визбулися давньої амбіції мати вплив на таких зборах, як Конґрес АУ, і перестануть керувати своїми однодумцями при різних поважних голосуваннях — то він міг розчаруватися....

Якщо той громадянин сподівався, що організація 12-го Конґресу буде досконала, однаково під сутнім як технічним оглядом, що не буде ніякого скреготу й ніякого дисонансу — то мав причину розчаруватися...

Якщо він гадав, що змінилася вже українська вдача, яка лине до абстрактних формул, до писаних статутів, до доктрин, зате не має почуття реалізму, і якщо він думав, що ця українська вдача визбулася прикметного їй несамовитого балакунства, то він дійсно міг розчаруватися...

Він міг розчаруватися в партіях, в людях, в підготові, в невмінні розрізнювати справи великі і справи малі. Але й на цьому кінець. Він не міг розчаруватися в установі, у тій верхівці, яка репрезентує перед американською владою українську громаду та зосередила кількадесять організацій і установ для спільної цілі в ім'я спільної ідеї. На 12-ому Конґресі було багато хиб — і кожний це признає. Але теж кожний громадянин з почуттям відповідальности перед громадою мусить дивитися не тільки на те, що було зле, але й на те, що було добре. З'їхалось на власний кошт чи кошт своєї вужчої організації, що належить до системи УККА, кругло 500 осіб, 500 українських патріотичних людей. Привітав Конґрес Президент ЗСА депешею, особисто приїхав і виголосив прихильну для української визвольної ідеї промову віце-президент Америки. Привітав Конґрес окремим листом найвищий наш церковний достойник, Патріярх Йосиф, виголосив промову президент УНРв екзалі. Були суперечні думки, були може оправдані закиди, що більшість не хоче рахуватися з волею і думкою меншости. Але ж радикальні зміни у статуті переведено власне під тиском опозиційної меншости, яка проте не задовольнилась тією своєю перемогою, тільки ставила такі трудні для переведення внески, які неначе наслідували поганий приклад з американського Конґресу — т. зв. "філібастер" — продовжування нарад промовами і формальними голосуваннями, щоби взагалі внеможливити дальші наради. Можливо, що провід Конґресу надто риґористично тримався американського правильника, як вести наради, — можливо, що замало звертав уваги на потребу компромісового ладнання суперечок, вирішуючи їх формальним підрахунком голосів. Але ж ніхто не заперечить, що все відбулося голосуванням і ніхто нікому не всилі влазити в душу, чому хтось голосував так, а не інакше. У що ж було розчаруватися?! У людях, які голосували не так, як хотів би той громадянин.

...

Це не штука щось валити. Найлегша річ — сказати землякові, щоби він на якусь ціль не платив. Але що поставити на місце УККА?! Залишити пустку?! Творити щось нове?! Хто, з якою новою ціллю?! Чи ту ціль може заступити фраза, чи ми маємо піддатися демагогії, яка тільки руйнує, а нічого не всилі збудувати?! Партії на наших очах переживають внутрішні кризи, чи не кожна з отих 10-ти партій має внутрішню "фронду", — люди минаються, громада живе і живе покликана громадою для громади центральна установа. Ми вже мали гарні Конґреси американських українців і гірші Конґреси. 12-ий Конґрес не був найкращим, але й не був найгіршим. Він зберіг устанoву, він зберіг принцип організації організацій, він зберіг примат Союзів, які мають найбільше зорганізованого членства, створили цей УККА і мають пресу, без якої не може жити ніяке культурне суспільство. То ж будьмо обережні у проголошуванні свого "розчарування", і коли вимагаємо поміркованости й толеранції від інших — будьмо самі скромними й поміркованими.

КОЛЯДА ДЛЯ ЗУАДК

На цьогорічне Різдво Христове ходитимуть знову колядники, щоб за традиційним українським звичаєм збирати на різні добрі цілі. Після того, як УККА погодився, щоб Злучений Український Американський Комітет переводив окрему збірку на свої харитативні цілі, відлучивши ЗУАДК з УНФонду, увійшло в традицію, що вся Коляда йшла на цілі ЗУАДК. Звичайно, не можна нікому заборонити збирати й на свої вужчі, інші цілі, але ЗУАДК — це та наша центральна допомогова установа, супроти якої українська вільна громада має — повинна мати — особливу пошану. Це ж ЗУАДК спровадив до Америки та допоміг до переїзду в інші вільні країни понад 60. 000 втікачів з окупованої большевиками України, — це ЗУАДК дістав леґальну базу для правної оборони наших скитальців після Другої світової війни, це ЗУАДК перевів велетенську допомогову акцію для українських скитальців і ЗУАДК не припинив своєї діяльности і дотепер. Це ЗУАДК перевів масову допомогу потерпілим від земпетрусу в Юґославії тамошнім українцям і ЗУАДК веде далі колективну та індивідуальну допомогу потребуючим українським людям на всіх континентах. Тому гасло ВСЯ КОЛЯДА ЗУАДК-ві повинно бути актуальним і надалі.

ПРОФЕСОР ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ

Від літ існують в українській громаді в Америці люди, які атакують особу професора Лева Добрянського. Головна причина — його нехіть промовляти українською мовою, яку знає, але якою не володіє так плавко, щоби могти висловитись таким витонченим стилем, як це він робить мовою англійською. Вже на трьох останніх Конґресах українців в Америці деякі члени тих Конґресів аґітували у кулюарах за зміну на становищі президента УККА. Коли ж їх запитували: "хто?" — вони мовчали. І на минулому і на останньому Конґресі падали у тих кулюарних розмовах прізвища згаданих кандидатів,які проте не могли бути рівновартною противагою до кандидатури професора Добрянського. Бо коли можна погодитися з твердженням, що президент УККА повинен би плавко говорити по-українськи, проте проф. Лев Добрянський став наче клясичним прикладом, як людина, що послугується іншою мовою — може вдіяти для української справи куди-куди більше, аніж пустословий ґуррапатріот. Фактом є, що львина заслуга у тому, що у Вашинґтоні відкрито пам'ятник Тарасові Шевченкові, що Конґрес прийняв відповідну резолюцію, що Комісія площ і садів у Вашинґтоні погодилася і що пам'ятник відкрив Д. Д. Айзенгавер — це була заслуга проф. Л. Добрянського. Він був автором щорічно відновлюваної Конґресової резолюції про Тиждень поневолених Націй, він був автором резолюції про Український день і він щороку мобілізує конґресменів та сенаторів на цю цілком унікальну маніфестацію 22-го січня в Конґресі. Він був ініціятором створення постійної Комісії у Палаті репрезентантів для розгляду стану у поярмлених Москвою країнах, — він знає відносини в американському політичному світі і процедуральні справи в Конґресі так, як ніхто інший, — він є одною з головних фігур у конґресовому "лабі" і то саме у справах України та взагалі протисовєтської акції, він є автором цілого ряду англомовних книжок про Україну і він відданий українській визвольній справі цілим тілом і душею.

Він доказав це на 12-му Конґресі найбільш яскраво і пророчисто. Будучи від своїх студентських років республіканцем — він одверто, гостро і різко натаврував виступ республіканського президента Джералда Форда за його злощасну заяву, що "У Східній Европі нема панування Совєтів", — і заявив, що після тієї заяви Форда, він, Добрянський, республіканець, голосуватиме за демократа Джіма Картера. Якої мужности треба було для такої публічної заяви і то власне на терені Конґресу українців в Америці!

Деякі наші люди, на превеликий жаль, такі засліплені, що роблять враження коней з "наочниками", що їм закривають вид зліва і зправа. Коли читати, наприклад, як грубим, непристойним і образливим тоном пише орган "зовнішньої опозиції"Наш Голос" про професора Лева Добрянського, коли водночас ані одного разу у тому органі не названо контркандидата на його становище, то стає стидно за ту опозицію: бо ж опозиція повинна бути складовою частиною демократичного суспільства, але без оплювування різних провідних осіб, без демагогії, яка тільки підриває повагу і престиж всієї громади -- не тільки "establішменту", але й опозиції.

ПІДГОТОВА ДО РОКОВИН 22 СІЧНЯ

Відзначення Актів 22 Січня 1918 і 1919 р. р. відбудеться:

у ВАШИНҐТОНІ, в **Конґресі,** 27 січня 1977. Заплановано зустріч із сенаторами і конґресменами за чаєм і при мистецькій програмі.

У столиці стейту Ню Йорк ОЛБАНІ відбудеться у співпраці з прихильними сенаторами 17 січня 1977 р. — урочиста Академія.

Координаційна Рада стейту Ню Джерзі плянує перевести 22 Січня спільний бенкет з мистецькою програмою.

У всіх місцевостях, де існують Відділи УККА, відбудеться святкування роковин проголошення української Самостійности і Соборности -- або з ініціятиви і заходами даних Відділів, або з їх активною участю.

Централя УККА просить всі Відділи УККА і ті місцеві клітини Комітету для Відзначення 200-річчя Америки і 100-річчя українського поселення, які отримали жетони від Головної канцелярії і мають будь-які фонди з своєї збірки на відзначення названого ювілею, щоб вони були ласкаві негайно розрахуватися з Головною канцелярією.

ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ УККА...

Перед 12-им Конґресом, на засіданнях Політичної Ради і Ради Директорів речники опозиції раз-ураз поручали переведення в УККА "структуральних змін". Деякі такі зміни дійсно переведено: і добре сталося, що скасовано Раду Директорів та Політичну Раду, бо Політична Рада, яка за статутом повинна була "плянувати" і поручати Екзекутиві і Раді Директорів до виконання свої постанови, насправді була дискусійним клюбом і фікцією, що потопала у морі слів. Звужено Екзекутиву до 15 осіб, добавивши їм ще й 15 "референтів" — ще не відомо, хто ними буде. Це повинні бути фахівці окремих ділянок, але добровольці, які хотіли би працювати не за страх і платню, а за совість.. Тому ще не відомо, як у практиці діятиме нова Президія у повному складі разом з отими 15 референтами.

Не відомо теж, як виявиться у практиці експеримент з ротаційною системою щодо екзекутивних віце-президентів. В усякому разі — якщо опозиція не вдоволена, що на керівних становищах в УККА залишилися ті самі люди, то повинні потішитися, що це триватиме вже недовго. За кругло 10 місяців буде вже інший екзекутивний віце-президент (вірогідно й дехто інший з Президії Екзекутиви), а 6-та точка Розділу VI каже: "Починаючи від XII Конґресу Українців Америки на той сам пост у керівних органах УККА можна обирати ту саму особу тільки на дві каденції". Ото ж закид "засидження" на деяких постах в УККА відпадає, а вже за 10 місяців прийде до керми в УККА та установа, що її представник в минулій Екзекутиві і Політичній Раді був найпалкішим і найчастішим речником опозиції, противником естаблішменту.

Але тепер опозиція висуває нове гасло: "демократизація УККА". Який зміст тієї демократизації?! Як вона має виглядати? У чому вона має полягати?! Як здійснювати "демократизацію", не задовольнившись системою голосування в усіх справах — в Екзекутиві і Крайовій Раді?! Якщо погодимося, що більшість повинна в більшій мірі рахуватися з волею меншости — то не треба мати претенсій до установи УККА та її Екзекутиви, а до тих, які ту більшість становлять. Себто: треба самому так організуватися і мати такий вплив у суспільстві, щоби внеможливити творення на Конґресі бльоку партій з їх здисциплінованими членами, які створили б більшість! Це дуже трудна і дуже складна справа. Фактом є, що ті, які найголосніше вимагають "демократизації" УККА, забувають, що всі найкращі знавці, теоретики і фахівці державного права однозгідні у тому, що демократія — найтрудніша і найскладніша форма правління, найскладніша форма державно-політичного устрою. Демократизації УККА не можна перевести ультимативними деклараціями чи ультимативними вимогами, що їх власне виключає демократична система. Щоби мати демократію — треба думати по-демократичному, — до демократії належить толеранція, вирозуміння, добра воля, здоровий розум із виключенням підпорядкування себе доктринам та будь-чиїм і будь-яким наказам згори. Коли представники опозиції зголошуються на розмову до екзекутивного віце-президента чи екзекутивного (тепер адміністративного) директора з вимогами "демократизації", то як та одна чи друга керівна українська людина має перевести "демократизацію" в УККА, коли вони не мають влади над людьми, над їхнім світоглядом, над їхнім поведенням?! Скажіть, будь ласка, як перевести в УККА демократизацію, практично, реально, а не теоретичними — хай і правильними — виводами!

У громадах

Відділ УККА у Геммонді, Інд., відсвяткував своє 25-тиріччя окремою урочистою імпрезою, на яку склалися промови, бенкет і концертова частини. Обрано для цієї цілі окремий організаційний Комітет під головуванням голови Відділу Стефана Пилипчака з участю таких представників місцевих організацій: Марія Пилипчак, Василь Шуя і Василь Кушнір. Свято попередили Богослужби у католицькій і православній церквах. На урочистому зібранні в церковній залі в Монстрері, Інд., 24 жовтня ц. р., двомовну промову виголосив В. Шуя: він підкреслив значення організованости української громади в ЗСА з її Централею у Ню Йорку. Бенкет поблагословили о. крил. В. Возняк українською мовою та о. І. Шарба англійською. У концертовій частині виступила танцювальна група, існуюча при церкві св. Михаїла в Геммонді під керівництвом братів Чарлі і Дені Мачинських. Вокальну частину виповнив хор "Червона Рута" при осередку СУМА в Чікаґо під керівництвом п-ні М. Гаврилюк, із сольоспівом Нусі Попіль. Закінчила вечір танцювальна забава.

Відділ УККА в Гартфорді, Конн., відсвяткував своє 25-тиріччя бенкетом, що його підготовив окремий Комітет під головуванням голови Відділу д-ра Осипа Теслюка з участю Софії Радьо, Люби Кінах, інж. Петра Пришляка і Петра Шагая. Бенкетом проводив інж. А. Пришляк. Доповідь виголосив проф. Іван Телюк, як представник Централі. У мистецькій частині виступила капеля бандуристів з Нюарку під керівництвом О. Головацького і Юркевича. Наприкінці програми роздано Грамоти жертвенним і докладним платникам УНФонду.

Відділ УККА в Кергонксоні, Н. Й. — це наймолодша клітина цієї нашої централі-централь, бо його основуючі збори відбулися 12 грудня ц. р. на Союзівці, у приявності 56 осіб. Ініціятиву до створення того Відділу дала Підготовна Комісія у складі В. Квас, Софія Барусевич, Микола Василик та Іван Хоманчук. Зборами проводила Президія: д-р Микола Барусевич — голова, проф. Вол. Бакум — заст. Голови, Ольга Салук — секретарка. Вступне слово виголосив І. Хоманчук, молитву відправив о. Шевчук. Головну доповідь про цілі, ролю і завдання УККА виголосив адміністративний директор УККА мґр. І. Базарко, який теж відповідав на різні запити, що їх зголосили приявні. Обрано Управу новозаснованого Відділу у такому складі: д-р В. Ленець, інж. Р. Гавриляк, І. Кульчицький, Д. Стасюк, І. Цимбал, Марія Андрейко, Ф. Савчур, В. Берізка і А. Тхір. Контрольна Комісія: д-р М. Барусевич, В. Квас і О. Безкоровайний. Товариський Суд: мґр. П. Яців, проф. М. Васьків і І. Хоманчук.

Рішено між іншими наміченими цілями — взяти активну участь в зорганізуванні — у співпраці з Централею та Відділом УККА в Олбані — якнайкращого свята 22-го січня в столиці Нюйоркського стейту Олбані, 17 січня 1977 р.

Метрополітарний Відділ УККА в Ню Йорку, — який офіційно має назву "Комітету Об'єднаних Українсько-американських організацій Великого Ню Йорку", перевів свої Загальні Збори 18 грудня 1976, на яких обрано нового голову — інженера Євгена Івашкова. Заступниками голови стали адв. А. Лозинський, Ю. Гончаренко, адв. Ю. Волинець і Ірина Куровицька, — секретарі: Леся Ґой і Розалія Полчій. Загалом список членів Управи й інших керівних органів охоплює 40 осіб. Зв'язковим до Централі став адміністраційний директор мґр. І. Базарко. Зборами керувала Президія під головуванням Івана Винника. Попередній голова д-р В. Савчак, який зрікся був дальшого головування, став тепер головою Товариського Суду. Приявних було 60 осіб, представників різних організацій.

ВІДВІДИНИ ВІДДІЛІВ УККА

У днях від 29 листопада до 4 грудня 1976 п. Роман Крупка відвідав від Організаційного відділу Централі УККА Відділи в окрузі Олбані, стейту Ню Йорк, в саме: Коговс, Вотервліт, Трой і Ютику. У всіх тих місцевостях перевів наради з Управами Відділів, інформував про 12-ий Конґрес та цілі і завдання, які стоять тепер перед Централею УККА. У ході виміни думок Відділи зголосили свої побажання, що їх можна так схопити: 1) скликувати бодай раз у рік спільну нараду членів Управ Відділів для взаємної інформації та намічення програми праці, 2) Фінансова Комісія Централі повинна, взявши на увагу збірки УНФонду у Відділах, виготовити бюджет для кожної місцевости, де існують Відділи, 3) табеля, що її виготовляє Централя після закінчення щорічної збірки до УНФонду, кривдить малі місцевості, бо вони збирають у своїх громадах даток майже на 100 відс., а великі громади, як Ню Йорк, Філядельфія чи Чикаґо, не охоплюють всіх тамошніх українських людей, 4) час до часу переводити широкі громадські наради... Під час своєї подорожі п. Р. Крупка відвідав усіх місцевих душпастирів.

Оком по газетах

"ТРИ МОЖЛИВОСТІ"

Редакторові органу "Асоціяції українців Америки", інж. Дмитрові Кузикові XII Конґрес дуже не сподобався. Хоч сам він на тому Конґресі не був і дорікає "Свободі" й "Америці", що вони "дуже коротко і пізно" подали звіти про Конґрес, проте у статті "Що далі?" продовжує песимістичні міркування голови АУА д-ра Романа Барановського, який в попередньому числі того місячника писав уже про "Сумерк УККА".

Інж. Д. Кузик пропонує скликати велику нараду, "около сотки людей", і там вирішити, що далі діяти. Він дораджує "створити другу централю", "отворити бюро у Вашінґтоні, різні референтури, а в першій мірі референтуру, керовану молодшою ґенерацією, для притягнення тієї молодшої і молодої ґенерації..."

Пропозиції дуже гарні і вони яскраво засвідчують, як чудово Автор цілої тієї досить обширної статті визнається у суспільно-політичній структурі української вільної громади, зокрема в ЗСА, в історії української громади в Америці та в усьому, що стосується УККА. Найкраще було б, як би на тій нараді "коло сотки людей", вирішити, щоби скасувати взагалі 12-тий Конґрес, перекреслити прийнятий на ньому статут УККА, розігнати всі новообрані керівні органи УККА та на їхнє місце покликати Управу Асоціяції українців Америки "ін корпоре". Похвали гідна теж порада, щоби АУА розгорнула таку велику і творчу діяльність, щоб могти переговорювати з "естаблішментом" — "з позиції сили". Покищо за кругло 10 років існування КҐЄ-АУА не зуміли — за ствердженням на одному засіданні Політичної Ради в попередній каденції УККА одного видатного діяча з Філядельфії, зорганізувати бодай один дитячий садок.

Ми все ж думаємо, що УККА такий, яким він є, з його більшими чи меншими гріхами, потрібний "Нашому Голосові" і його головному редакторові. Бо коли б його не стало, то проти кого міг би лаятися своїм версальським стилем головний редактор трентонського вельторгану?.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

В місяці жовтні цього року появилися "Вісті УККА" ч. 26 із виказом пожертв Національного Датку із всіх громад ЗСА.

Під місцевістю "Елизабет" пропущено такі прізвища:

1. Бойчук Володимир і Розалія 100. 00
2. Подільчук Іван (Юніон) 25. 00
3. Боднар Іван 15.00
4. Братство Св. Володимира-
   Відділ УНС ч. 65 15.00
5. Коваль Михайло . 15. 00 (Кенільворт)
6. Смит Андрій 15. 00
7. Федецький Михайло і Марія 15. 00
8. Тимчишин Іван — (Розалин) 15. 00
9. Заколяк Ярослав — (Лінден) 15. 00

Всі вищезгадані громадяни вплатили свій Національний Даток через Відділ УККА в Елизабеті, Н.Дж. і Референт збірки пан Михайло Хитра всіх їх подав в свойому виказі.

Пропущення виникло при коректі виказу.

За незумисну помилку перепрошуємо всіх вищезгаданих осіб, як і Референта збірки пана М. Хитру.

З листів до Головної канцелярії:

ХВОРИЙ І БІДНИЙ ЕМЕРИТ — 100 дол.

"... Посилаю дол. 100. 00, бо хочу хоть частинно сплатити мій довг. Чому скорше я того не зробив? Відповіді докладної не годен дати, бо нещастя прикривало одне другого і донині оно у мене ще не є скінчене. Маємо донечку 24-літню, вилікувати її не годен, мучиться она на цім світі, а я ще до того кілька років тому назад пішов до шпиталю на операцію ноги. Потім років три пізніше одної ночі забрав мене амбулянс до шпиталя на атак серця. Стратив я працю, бо рік пролежав в ліжку і перейшов я на той маленький Сошел Секюріті чек. Через всі ті мої нещасні роки я ніколи не переставав думати, що я винен, винен до УККА. Люди дають, а я?! Винен! Щоб якось призбирати, післати, бо жити уже не довго, минуло вже 70 років. Прошу приняти, посилаю то, що маю і що можу.

Михайло Мороз, 74 Вест Мейн Ст., Роквіл, Конн.

ЛІКАР — ЗАМІСТЬ ДАТКУ — ПРЕТЕНСІЇ

"Заявляю оцим, що я цього року здержуюся від плачення нац. датку до УКК. Я є один з тих, що платив нац. даток від самого початку свого прибуття до Америки включно з попереднім 1975 роком. Вашеароґантне й некультурне відношення до представництва нашого Т-ва (УЛТПА) на Ваш Конґрес лишив справу нашого Т-ва у відношенні до УККА відкритим і неполагодженим. Якщо ця справа не буде полагоджена, то на 1977 рік неплатників до УККА буде більше. З пошаною,"

П. Демус. Мокена, Ілл.

ДРУГИЙ ЛІКАР — дол. 5.00 — З СУМНІВАМИ.

"Посилаю ще раз того року на Юкрейнієн Нешенел Фонд, тим разом дол. 5. Але оскільки стаття в "Свободі" ч. 231-233 про "XII Конґрес" в оцінці делеґатів" говорить правду, то я не знаю, чи варто давати гроші на Конґрес. З пошаною

Богдан Мриц. Покіпсі, Н.Й.

БІДНА ПАРА УКРАЇНЦІВ-ЛЕМКІВ — 100 дол.

"...Прошу приняти до відома, що залучаю моні ордер на дол. 100. 00. Мій чоловік, який лежить і кроком з ліжка не може рушитися, казав мені післати Вам, бо вичитав, що до Вас належить також Організація оборони Лемківщини, а ми давали на ООЛ ще 1935 і 1936 року. Тоді також багато інших пам'ятали про свою рідну Лемківщину і що треба її боронити. Багато їх вже нема на цьому світі. Раджу Вам дати заклик до братів-лемків, щоби підтримали Вашу Організацію...

Анна Копка, Маямі, Флорида.

ПОДЯКА ВІД ДУХОВНИКА

"Прошу прийняти щирі вислови пошани від української громади в Бервіку, Пенсилвенія, При цім залучаю два чеки, а саме: 1) від церкви Св. Кирила і Методія в Бервіку $ 100. 00 і 2) особистий чек в сумі $ 25. 00. Це маленькі подарунки від нас за рік 1976-ий на це, щоб Ваша добра праця для Українського Народу могла продовжуватись і кріпшати. Остаю з Христовим привітом".

о. Др. Іван Біланич, Бервік Пенсильвенія

СТУДІЇ СТАНУ В УКРАЇНІ

Духовий зв'язок вільних українців з їхнім материком, чи пак батьківщиною батьків, не може обмежуватися до спізливого сантименту, а мусить передусім проявлятися у постійному, безперервному стеженні за подіями в Україні, за розвитком тамошніх течій, за цілим сучасним станом в Україні. Є вже в нас багато фахівців цього діла, є окремі установи й активні одиниці, які дбають, щоб отримувати з України всі тамошні підпільні видання, всю так звану захалявну літературу із славетнім Самвидавом у проводі. В українській пресі роїться від довших і коротших вісток про жорстокі переслідування тих українських людей, мужчин і жінок, які будь-чим наразили себе тому нелюдському режимові. На жаль, ввесь цей труд наших дослідників головно з середущої і молодшої ґенерацій з різних партійних середовищ, зводиться головно до акції на внутрішньому нашому терені, бо здобувані ними і призбирувані вістки тільки в дуже незначній мірі дістаються до відома чужомовного політичного й наукового та журналістичного світу. Очевидно, можна би цьому зарадити, можна би поширювати на одному тільки американському терені між конґресменів і сенаторів, між членами стейтових асамблей, між професорами й журналістами, ті найцікавіші вістки про большевицький режим в Україні, що їх подає наша преса. Але хто це має робити, якими людьми, якими фондами — бо така інформаційно-пропаґандивна праця вимагає окремого апарату людей, окремих ґрошей!

На XII Конґресі УА два з-посеред наших найвидатніших знавців нинішньої дійсности в Україні й тамошнього руху спротиву, мґр Осип Зінкевич і д-р Андрій Бедрій виголосили доповіді на окремій Комісії для розгляду дійсности в Україні, що її створено було при Екзекутиві під проводом проф. Богдана Гнатюка. Ті дві доповіді варто би теж видати окремою книжечкою не тільки по-українськи, але й по-англійськи, та масово поширити її. Ясно, що це теж вимагає окремого видатку.

КОМІСІЇ КРАЙОВОЇ РАДИ УККА

Статутова:
д-р Іван Флис, д-р Аскольд Лозинський, д-р Володимир Нестерчук, проф. д-р П. Стерчо, д-р О. Білик, мґр Іванна Рожанковська і д-р Євген Котик.

Зовнішніх справ:
інж. Б. Федорак, ред. А. Драган, мґр Уляна Целевич, д-р Б. Футей, д-р М. Куропась, адв. М. Пізнак, мґр Уляна Мазуркевич, д-р Жуковський, мґр Б. Потапенко, пані Марія Душник, мґр А. Утриско, проф. І. Самійленко, В. Шарван, мґр А. Чорнодольський, пані Ставнича і мґр О. Щудлюк.

Внутрішніх справ:
проф. С. Вожаківський, В. Мазур, д-р М. Снігурович, д-р Я. Бернадин, інж. М. Шміґель, пані Куделя, пор. Лев Футала, д-р О. Теслюк, Квітка Семенишин, ред. М. Панасюк, ред. Ігор Длябога, Оксана Ґенґало, п. Солтис, Ю. Ревай, М. Шашкевич і М. Шраменко.

Плянувально-фінансова:
мґр Уляна Дячук і до К-сії увійшли ще: інж. М. Баранецький, П. Богданський, Б. Старух, мґр Іван Винник, Р. Данилюк, мґр І. Базарко, проф. Телюк, мґр І. Скочиляс, М. Грицковян, А. Никончук, А. Ластовецький, Р. Крупка, пп. Суховерський, Саленко, Кулик, Б. Сидор-Чарторийська, Є. Попіль і інж. Д. Григорчук.

Сучасного стану в Україні:
проф. Б. Гнатюк (голова), І. Білинський, проф. Дм. Левчук, О. Зінкевич, О. Калиник — плюс всі ті, що добровільно зголосяться.

Правної поради:
Адвокати: І. Флис, М. Пізнак, А. Лозинський, Ст. Ярема, Б. Футей, Ю. Волошин, Максимюк, Т. Дармопрай, Ю. Волинець, Ю. Куляс, В. Базарко, В. Боровський.

Інформацій і публікацій:
д-р М. Стахів, д-р В. Душник, ред. А. Драган, ред. І. Білинський, проф. В. Омельченко, проф. П. Стерчо, д-р В. Лучків, мґр І. Базарко.

ЗАЙВИЙ ДИСОНАНС

На початку першого, після 12-го Конґресу українців Америки засідання Крайової Ради, 4 грудня ц. р. представник Конференції академічних і професійних організацій відчитав листа від названої організації, який мав характер декляративного внеску, щоби відкласти вибір двох заступників та двох секретарів Крайової Ради до наступного її засідання, мотивуючи, що в міжчасі можна буде поладнити суперечки, що виникли у зв'язку з Конґресом. Однак новоприйнятий статут УКА каже виразно: "Голова Крайової Ради має до 2-ох тижнів по КУА скликати першу нараду Крайової Ради та доповнити Президію Крайової Ради вибором двох заступників і двох секретарів". Шановні внескодавці, високоосвічені громадяни, знають, що внесок, який виразно противиться букві статуту, є недопускальний і не підлягає навіть дискусії. То навіщо було зголошувати такий внесок?! З уваги на внескодавців, дуже поважну і шановану організацію, можна би було зробити вийняток і призадуматися над справою, але делеґатом названої організації був громадянин старшого віку, який ледви чутним голосом відчитав того листа, не відповів на звернення уваги, що пропозиція протистатутова і коли би прийняти її, то впрововж найближчих трьох місяців Крайова Рада не матиме Президії, промовчав, взяв капелюх і вийшов.

Багато приявних на тому засіданні членів Крайової Ради були збентежені. Хоча у Крайовій Раді є професори, інженери, правники, лікарі, економісти, журналісти, отож є люди різних професій та інтелектуали, проте добра наша справа виграла б, коли б була тісніша співпраця з їхньою спільною організацією, якою є Конференція. Чому не шукати іншого шляху поладнати непорозуміння, коли обидві сторони бажають злагоди, а не загострення?! Навіщо ставити Крайову Раду у клопітливу ситуацію, що вона зараз на свому першому засіданні має порушувати виразний припис статуту, чому обмежуватися до формалістики листа та ще й без бажаної в таких випадках переконливої аргументації і без нової демонстративної "сецесії", якої, до речі, ніхто й не бачив. —

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ ВІДДІЛУ УККА В НЮАРКУ Й ОКОЛИЦІ.

В останньому числі "Конґресових Вістей" вкралася помилка: у Фінансовій Комісії Відділу УКА на Нюарк і околицю працюють три референти: п. п. **Василь Химера** (а не Хитра, як помилково подано), **Юрій Дребич** і **Іван Калинович.**

До уваги платникам Національного датку:
Пан Василь Манько був у діловім році 1974 референтом Українського Народнього Фонду у Відділі УККА Нюарк і околиця. У звідомленнях про збірку національного датку за рік 1974 було помилково подано, що референтом УНфонду був **п. Маріян Кормило.** *Василь Василів,* заступник голови Відділу УККА Нюарк і околиця.

УН фонд

СПИСОК ВІДДІЛІВ У.К.К.А.

...в 1976 році до 17-го грудня зібрали і переслали до Канцелярії Українського Конґресового Комітету Америки ДОЛ. 100. 00 і більше до УНФонду.

	17 грудня 1976 р.	1975 р.
1. Филадельфія, Па	4, 030. 00	12, 000. 00
2. Нюарк-Ірвінгтон, Н.Дж.	3, 180. 00	8, 569. 00
3. Південно-Східній Мичіґен	3, 055. 00	5, 193. 00
4. Ню Йорк Метрополітальний	1, 775. 00	8, 569. 00
Бруклин	845. 00	2, 271. 00
	2, 620. 00	10, 840. 00
5. Рочестер, Н.Й.	2, 587. 00	3, 872. 00
6. Гартфорд, Конн.	2, 215. 00	3, 096. 00
7. Боффало, Н.Й.	2, 040. 00	3, 770. 00
8. Пассейк-Кліфтон, Н.Дж.	1, 690. 00	2, 535. 00
9. Ню Гейвен, Конн.	1, 670. 00	2, 195. 00
10. Джерзі Сіті, Н.Дж.	1, 555. 00	3, 277. 00
11. Клівленд, Огайо	1, 535. 00	1, 912. 00
12. Сиракюзи, Н.Й.	1, 365. 00	2, 600. 00
13. Бостон, Масс.	1, 290. 00	2, 005. 00
14. Янгставн, Огайо	1, 265. 00	1, 815. 00
15. Чікаго, Ілл.	1, 080. 00	6, 567. 00
16. Елізабет, Н. Дж.	1, 025. 00	1, 650. 00
17. Лорейн, Огайо	1, 000. 00	2, 165. 00
18. Віллементик, Конн.	955. 00	1, 090. 00
19. Вашінгтон, Д.К.	860. 00	1, 575. 00
20. Бріджпорт, Конн.	825. 00	1, 115. 00
21. Честер, Па	710. 00	1, 373. 00
22. Міннеаполіс, Мінн.	682. 00	1, 505. 00
23. Вотервліт, Н.Й.	660. 00	680. 00
24. Бінгемтон, Н.Й.	610. 00	805. 00
25. Норвич, Конн.	575. 00	585. 00
26. Йонкерс, Н.Й.	575. 00	1, 870. 00
27. Ню Бронсвік, Н.Дж.	555. 00	1, 433. 00
28. Омага, Небраска	540. 00	680. 00
29. Амстердам, Н.Й.	516. 00	597. 00
30. Елмайра, Н.Й.	480. 00	515. 00
31. Балтимор, Мд.	460. 00	1, 475. 00
32. Озон Парк, Н.Й.	440. 00	—
33. Детройт Метрополітальний, Мич.	405. 00	753. 00
34. Вісконсин, Деп.	385. 00	1, 260. 00
35. Стейт Флорида	365. 00	1, 592. 00
36. Денвер, Колорадо	355. 00	252. 00
37. [illegible] Наса Кавнти	340. 00	465. 00
38. [illegible]он, Дел.	290. 00	365. 00
39. Стейт Каліфорнія	276. 00	1, 214. 00
40. Фінікс, Аризона	270. 00	450. 00
41. Аліквіппа, Західня Пен.	230. 00	1, 301. 00
42. Когоез, Н.Й.	175. 00	510. 00
43. Акрон, Огайо	160. 00	215. 00
44. [illegible], Н.Дж.	140. 00	411. 00
45. Манчестер, Ню Гемп.	130. 00	—
46. Кемден, Н.Дж.	125. 00	200. 00
47. Колчестер, Конн.	125. 00	405. 00
48. Кензас Сіті, Кензас	120. 00	—

ЧИ ВИ СКЛАЛИ ВЖЕ СВІЙ ДАТОК ДО УНФОНДУ ЗА 1976 РІК?!

СПОРТ

Редагує О. Твардовський

СІМКОВИЙ ТУРНІР В АРМОРІ ПЕТЕРЗОНУ

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — ГАРФІЛД „ЮВЕНТУС" С. К. 2:2

Петерзон, 3-го грудня. — У передостанніх календарних змаганнях цього турніру копаного м'яча, сімка „Ч. Січі" здобула тільки одну точку, ремісуючи з італійським клюбом „Ювентус" вислідом" 2:2. В першій половині „Січовики" мали значну перевагу, завдяки якій Вернер здобув ведення 1:0. Перед закінченням половини італійці вирівняли 1:1. Після перерви сімка „Ювентуса" була вповні рівнорядним суперником і створила кілька критичних ситуацій в підворітті „Ч. Січі". В кінцевій хвилині тієї цікавої зустрічі італійці стрілили 2 ґолі: на початку ведення 2:1 і остаточно в останніх секундах у власні ворота для „Ч. Січі",встановивши таким чином вислід змагань 2:2. Після 8-ої рунди „Ч. Січ" дальше займає у показнику табелі гор третє місце з відношенням 9:7 дочок і 16:12 відношення воріт.

ГРИ НА ВІДКРИТІЙ ПЛОЩІ

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — П. К. С. „ВІСЛА" 2:4 (0:2)

Юньйон, 5-го грудня. — Були це останні першенські змагання осінньої рунди „Мейджор Дивізії" Шейфер, Ліґи Ню Джерзі, в яких „Ч. Січ" зазнала поразки, вислідом 2:4. У звітовій зустрічі українські футболісти були рівнорядними суперниками польських професіоналів з Польщі, але брак ще досвіду і прикрі помилки наших молодих змагунів в найбільшій мірі спричинився до перемоги „Вісли".

Фатальним виявився ґоль - подарунок для „Вісли" в 32-й хвилині, що його здобув для гостей оборонець „Ч. Січі", який замість в руки власного воротаря спрямував м'яч у порожні ворота. Подібну помилку у 39-й хвилині — Місій, який непотрібно післав м'яч воротареві, але цим разом перехопив добігаючий змагун „Вісли" і без перешкоди вмістив в сітці воріт „Ч, Січі".

Не зважаючи на ці „коштовні" помилки „Січовики" не змінилися і продовжували надавати тон в грі і після перерви. В 56-й хвилині з чергової гарної акції свого нападу Вернер з подачі Ілемського здобув для „Ч. Січі" ефективного ґоля. П'ять хвилин пізніше контратаку, яку закінчив справжнім ґолем — 3:1. В 74-й хвилині Вернер з акції Ілемського - Диркіна, знизив вислід до 3:2. В 85-й хвилині польські футболісти встановили кінцевий вислід зустрічі — 4-2. Обидві дружини вдоволили своїх симпатиків швидкою і завзятою, але фер - грою, хоча „Січовики" розчарували вже згаданими, прикрими і непотрібними помилками. Без них наші футболісти мали добру можливість вийти переможцями в гіршому випадку закінчити ремісовим вислідом. Склад „Ч. Січі": Шуц, Ю. Бакун, Охрименко, Ґродецький, Диркін, Д. Бакун, Місій, Вернер, Ілемський, А. Бакун, Берман, Сагорняк. Провідник Б. Басняк, тренер Є. Чижович.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" (Юнаки) — ВАЙКОФ С. К. (Юнаки) — 7:2

Свою другу за порядком перемогу юнаки „Ч. Січі" здобули у себе на площі Вотерленд у Мейплвуді. Після тієї перемоги „Ч. Січ" займає на показнику в табелі гор друге місце. Склад юнацької дружини: Хамуляк, Стоцько, Калинович, Фін, Процюк, Віво, Бирнс, Н. Яремко, Зелик, Донагу, Сернівка, Крутий, Костецький, Колс, Турянський, Склепкович. Провідник мґр І. Хамуляк, тренер С. Нагорняк.

С. К. СУМА „КРИЛАТІ" ЙОНКЕРС — ЮНҐЙОН КАВНТІ С. К. 1:2 (0:1)

Юньйон, 5-го грудня. — Тут на площі Фарчерс Ґров відбулися календарні змагання за першенство II дивізії Німецько - Американського Футбольного Союзу, в яких німецький клюб Юньйон Кавнті переміг дружину СК СУМА „Крилаті" вислідом 2:1. До перерви вели 1:0, але швидко в другій половині українські футболісти вирівняли 1:1, що його здобув Кудрик. Свого переможного ґоля німці здобули в кінцевих хвилинах зустрічі, коли перед тією контратакою німців, наші футболісти двократно мали можливості здобути переможні ґолі.

Після цих змагань „Крилаті" займають в показнику табелі гор II Дивізії 5-те місце . Склад дружини „Крилатих" в цій зустрічі: Періх, Касіян, Німерчинський, Марущак, Мицак, Шмотолоха, Соловейко, Кудрик, Ганич, Благий, Сидор, Щур. Провідники дружини: Р. Глушко і Гошко.

ХРОНІКА ВИСТУПІВ СПОРТОВИХ ДРУЖИН

„Ч. Січ" — „ПІЧІНЧА" С. К. 3:1

Петерзон, 12-го листопада. — Продовжуються гри сімкового турніру копаного м'яча в закритій залі Арморі в Петерзоні. В чергових змаганнях з італійською сімкою „Ч. Січ" здобула перемогу, вислідом 3:1. Переможні ґолі для „Ч. Січі" здобули: Вернер 2 і Місин.

„Ч. СІЧ" — ПАССЕЙК" СПОРТФРЕНДС С. К. 3:0

Петерзон, 19-го листопада. — В шостій рунді сімкового турніру „Січовики" перемогли сильну дружину німецького клюбу Пассейк Спортфрендс, сухим вислідом 3:0. Переможні ґолі „Ч. Січі" стрілили: Місин 2 і Андрій Ситник.

ГРИ ЗА ПЕРШЕНСТВО „МЕЙДЖЕР ДИВІЗІЇ" ШЕЙФЕЙ ЛІҐИ НЮ ДЖЕРЗІ

„Ч. СІЧ" — „ГОЯ", С. К. 7:0 (3:0)

Юньйон, 15 листопада — Згідно з календарем Шейфер Ліґи продовжується осінній сезон копаного м'яча в усіх 4-ох дивізіях. Звітові змагання відбулися в програмі міжгрупових: „Ч. Січ" репрезентувала групу „Схід", „Гоя" групу „Захід". У грі, як показує вислід, українські футболісти домінували, завдяки чому здобули погромний вислід 7:0.

„Король стрільців" „Ч. Січі" і тепер „Мейджор Дивізії" Вернер (вихованець клюбу „Кютіс Сант Люїс) цим разом стрілив 5 ґолів. Дальших два переможні ґолі здобули: Бакун і Берман.

„Ч. СІЧ" — „ІНТЕР-СЕРБІЯ" С. К. 2:1 (1:1)

Юньйон, 21-го листопада. — Були це останні міжгрупові змагання сезону, які у важкому і завзятому двобою закінчилися перемогою „Ч. Січі" вислідом 2:1. Обидва переможні ґолі для „Ч. Січі", ефективно здобув Вернер. Єдиного почесного ґоля зустрічі, серби стрілили з карного, що його похопно і без більшої причини призначив суддя змагань.

Склад „Ч. Січі": Шуц, Охрименко, Ю. Бакун, Нагорняк, Д. Бакун, А. Ситник, А. Бакун, Вернер, Ілемський, Місин, Берман, Брозина. Тренер — Євген Чижович, провідники: Б. Басняк і Р. Хромовський.

„Ч. СІЧ" (Юнаки „А") — ЧАТАМ С. К. (Юнаки) 3:4

„Ч. СІЧ" (мол. юнаки) — ЮНЬЙОН ЛЕНЦІБРС (мол. юнаки) 2:3

„Ч. СІЧ" — БЕРҐЕН КІКЕРС 1:2

Петерзон, 26-го листопада. — У черговій рунді сімкового турніру в Петерзоні „Ч. Січ" зазнала поразки з лідером групи „Північ", що ним є німецький клюб Берґен Кікерс. „Січовики" вели 1:0, що його здобув Григоріїв, але німці швидко вирівняли 1:1 і остаточно кілька секунд перед закінченням зустрічі, щасливо здобули переможнього ґоля. Після цих змагань „Ч. Січ" дальше залишилася на третьому місці в своїй групі, маючи на своєму конті 8:6 точок, після Берґен Кікерс і клюбом Беґнаріс, які мають по 13:1 точок.

„Ч. СІЧ" — „БЕНФІКА" С. К. 1:2 (0:1)

Юньйон, 28-го листопада. — Завдяки сприятливій погоді, продовжуються першенські гри на відкритих площах „Мейджор Дивізії" Шейферс Ліґи Ню Джерзі. „Ч. Січ" мала визначену залеглу гру з клюбом „Бенфіка", яку закінчила програною 1:2.

У звітових змаганнях футболісти були рівнорядним суперником португальців і особливо в першій половині — переважали в грі, одначе втілити свою перевагу в здобуток ґолів не спромоглись. найслабше в звітових змаганнях показав себе воротар Шуц, який пропустив у свої ворота обидва легкі до оборони — ґолі. Єдиного ґоля для „Ч. Січі" здобув Вернер. В складі „Ч. Січі" вперше в своїй кар'єрі виступив власний вихованець, кол. учасник Спортової Школи — Петро Ґродецький.

„Ч. СІЧ" (Юнаки) — БАЄОН С. К. (Юнаки) 2:1

У своєму виступі в першенствах своєї юнацької ліґи, цим разом на виїзді цим разом на виїзді в Байоні, старші юнаки „Ч. Січі" здобули важливу перемогу, вислідом 2:1. Переможні ґолі для „Ч. Січі" здобули: Ларкин і Вісо. Склад юнацької дружини: Хамуляк, Стоцько, Калинович, Бирнс, Працюк, Фін, Ю. Яремко, Ларкин, Зелик, Рянський, Сернівка, Костецький, Крутий, Склепкович. Провідникик мґр І. Хамуляк, тренер . Нагорняк.

ГАКІВКА

„Ч. СІЧ" — „ІҐЕЛС ЮНЬЙОН І. К. 2:6

Елизабет, 23-го листопада. — Тут на льодовій арені Воріманко відбулися чергові змагання за першенство Гаківкової Ліґи Юньйон Кавнті, в яких наші молоді гаківкарі зазнали поразки 2:6. Почесні ґолі для „Ч. Січі" стрілили: Сільва з асисти Конопасевича і Конопасевич з асисти Сільви. Склад „Ч. С." Шіф, Іваночко, Ничай, Мисків, Куровицький, Нагірний, Турянський, Конопасевич, Сільва, К р а в ч е н ю к, Криштальський, Сохан, Яворський,Волк. Провідник і тренер А. Попович.

ВИЙШЛО НОВЕ ЧИСЛО ЖУРНАЛУ „НАШ СПОРТ"

Уже появилося нове число спортового журналу, органу УСВТ „Чорноморська Січ" „Наш Спорт". В основному цьогорічне святочне число цього журналу, присвячене Олімпійським Ігрищам, точніше, дуже успішним акціям, що їх провели в часі Олімпіяди в Монтреалі: Український Олімпійський Комітет і наші Організації Канади і ЗСА. На сторінках „Нашого Спорту" задокументовано основніші статті, найвизначніших спортових журналістів англомовної преси в Монтреалі, які в загальному прихильно і з вирозумінням інформували англомовний світ про українські демонстрації.

Хронікально - українською мовою, подано важливіші факти, від початку до закінчення Олімпіяди, українських акцій і остаточно технічні осяги спортовців з України в збірній СССР.

Як і належить органові Т-ва в ньому подано вичерпні інформації про широку діяльність УСВТ „Чорноморська Січ" в 1976 році, задокументовані; як і інші матеріяли, десятками світлин.

Читачі, які цікавляться с п о р т о м в Україні, знайдуть докладні факти в статті „Все про футбол", яку недавно написав прибулий спортовий діяч, тренер копаного м'яча — І. Чупенко. Цей же автор у другій статті висловив цінні спостереження і думки про І-шу Українську Спортову Школу УСВТ „Ч. Січ", в в якій в цьому році І. Чупенко виконував обов'язки тренера копаного м'яча і на протязі двох тижнів — директора Школи.

У цьому числі „Нашого Спорту" започатковано публікацію сторінки СУАСТ -Схід, на якій задокументовано діяльність тієї спортової Установи в 1976 році.

Між різнорідними матеріялами знаходимо також статті на спортово - виховні теми, гумореску, чисельні привіти, оголошення і ін.

Зацікавлені читачі і спортовці з віддалених від Нюарку околиць можуть замовити собі це історичне число „Нашого Спорту", висилаючи грошовий переказ „мані ордер" на суму 2.00 дол., що включає поштову оплату, на адресу:

„Авр Спорт"
680 Санфорд Аве.,
Нюарк, Н. Дж. 07106

СПОРТОВІ ВІСТКИ З УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКІ БОКСЕРИ — УЧАСНИКИ ТУРНІРУ „ЧОРНІ ДІЯМАНТИ"

В кінці листопада в Польщі відбувся популярний в Европі боксерський турнір так зв. „Чорні Діяманти", в якому взяло участь кілька боксерів з України, в більшості з Донеччини. З українських боксерів переможцями вийшли: вихованець тренера В. І. Забарацького — Віктор Наврос з Макіївського спортового клюбу „Заграва", який у фіналі переміг боксера Східньої Німеччини С. Саппера. Іншими переможцями з українських боксерів вийшли: В. Сорокин, П. Сліпушко, М. Сапьолкин і Я. Ярésько, усі з м. Донецька.

УКРАЇНСЬКІ ВІДБИВАНКАРІ — БРОНЗОВІ МЕДАЛІСТИ СССР

У днях 23-29-го листопада в Палаці спорту СКА в Одесі закінчився турнір вищої ліґи СССР, в якому взяло участь п'ять дружин з України: „Зірка" Ворошиловград, „Чорномор - гідробут" Одеса, „Льокомотив" Київ, „Автомобіліст" Дніпропетровськ, „Льокомотив" Харків. Чотири роки тому „Зірка" в першенствах здобула віцечемпіонат. Після цього ні одній з українських дружин не пощастило здобути кращого місця. Щойно в цьому році „Зірка", вигравши в турнірі теж чемпіоном ЦСКА, виборола почесне — 3-тє місце. В складі „Зірки" відзначилися: М. Хорунжий, Ф. Лащонов, С. Маценко, М. Роздабара і В. Халецький. Крім згаданих в складі тієї української дружини змагаються: В. Нечай, Б. Івлів, В. Кривий, В. Золотарьов і ін.

КІНЦЕВИЙ ПОКАЗНИК ВІДБИВАНКОВОГО ЧЕМПІОНАТУ СССР 1976 РОКУ

1. ЦСКА (Армія) — 20 точок; 2. Автомобіліст, Ленінгр. — 18; 3. Зірка, Ворошиловград — 15; 4. Радіотехнік, Рига — 14; 5. МВТУ — 14; 6. Шляховик, Алма Ата — 10; 7. Льокомотив, Харків — 9; 8. Льокомотив, Київ — 8; 9. СКА, Ростов на Доні — 7; 10. Динамо, Москва — 7; 11. Чорноморгідробуд, Одеса — 5; 12. Автомобіліст, Дніпропетровськ — 4 точки.

Київське „Динамо" віцечемпіоном СССР

У половині листопада закінчився цьогорічний футбольний сезон вищої футбольної ліґи СССР, в якій виступає 6 українських клюбів. Згідно з кінцевим показником табелі гор звання першуна здобув російський клюб „Торпедо" Москва, який має на своєму конті 20:10 точок. На другому місці опинилися українські футболісти в столиці України з клюбу „Динамо" з 18:12 точками, третє місце зайняли грузинські спортовці „Динамо" Тбилісі 17:13 точок, які, маючи краще відношення воріт витиснули на 4-те місце „Карпати" Львів з такою самою кількістю точок. Власне „Карпати" Львів, займаючи на протязі сезону друге місце, були основними кандидатами, щонайменше на звання віцечемпіонів, але несподівано, втративши точки клюбам ЦСКА і „Зенітові" опинилися на згаданій вже позиції.

Коментуючи почесний осяг київських футболістів Л. Каневський, один з найкращих знавців свого діла, — в статті „На високій ноті" „Спортивна Газета", Київ ч. 136, між іншим писав: ...Коли після семи гор осіннього чемпіонату СССР у київських динамівців, було тільки п'ять точок і вони перебували на передостанньому місці в таблиці розіграшу, тільки людина з високорозвинутою фантазією могла уявити, що герез 55 днів команда виграє срібні медалі. А сталося саме так, і сьогодні, поздоровляючи футболістів і їхніх тренерів В. Лобановського і М. Комана з успішним завершенням „всесоюзних" змагань, слід зробити наголос на тому, клюбові в короткий час вдалося повернути собі віру в свої сили і бойовий дух, яким він відзначався в минулому сезоні. У нинішньому році на адресу київських динамівців було зроблено чимало „справедливих критичних" зауважень. Вони в Кубку чемпіонів Европи програли „Сан - Етьєну" (Францiя), і не показали належної майстерности в змаганнях з чехо - словацькою збірною в рамках 1/4 фіналу чемпіонату Европи, і на Олімпійських іграх здобули „тільки" бронзові медалі. Все так. Однак — зауважує Каневський — критики українських футболістів забули досить істотні деталі: „Сан - Етьєнн" дійшов до фіналу Кубка чемпіонів, де, маючи в грі перевагу, поступився досвідченішій „Баварії". Збірна Чехо - Словакії виграла чемпіонат Европи, а збірна Східньої Німеччини, що перемогла наших футболістів в Монтреалі, стала олімпійським чемпіоном. Отже, щоразу київляни зазнавали поразок від справді найсильніших суперників. І хоча ці поразки ніяк не виправдати, але зважити на вказані обставини — варто.. Далі Каневський зацитував тренера нового чемпіона СССР „Торпедо" В. Іванова, який признав, що українські футболісти задержали звання „лідерів клясової гри". Тому срібні медалі важать для київлян аж ніяк не менше минулорічних і позаминулорічних золотих, бо здобуті вони, попершe, в несприятливому психологічному кліматі, а, по-друге, в умовах, коли переважну більшість зустрічей команді довелося грати без хворих Фоменка, Колотова і Веремєєва, тобто футболістів, яким в своїх лініях належить головна роля.

Тож честь і хвала київським футболістам за виявлену мужність, за те, що вони не зрадили своїх ігрових ідей, а в чудовому стилі виступили в осінній частині Кубка чемпіонів Европи і бурхливо закінчили в першості СССР, набравши в заключних 8-ох грах 13 точок. Хтось навіть пожартував: якби змагання тривали ще три тури, то київляни, напевно, здобули б золоті медалі. І це подібне до правди, бо останні зустрічі (з „Крилами Рад", „Динамо" Мінськ і „Торпедо" Москва) були проведені на звичному для київлян рівні... Отже, срібні медалі здобуто, а з ними і право виступати в наступному році в розіграші Кубка Европи (УЕФА). Але від самих українських футболістів залежить участь в іншому турнірі Европи. Можливо, що вони гратимуть за Кубок кубків. Для цього їм треба виграти Кубок СССР. А для участи в Кубку чемпіонів Европи нашим футболістам необхідно в травні стати його володарем. Мрії, скажете? — запитує Каневський. А чому б не поміряти на прикінці виснажливого сезону, який українські футболісти закінчили високою нотою... Склад віцечемпіонів був: Рудаков, Решко, Буряк, Матвієнко, Трошкін, Фоменко, Мунтян, Онищенко, Колотов, Кузнецов, Слободян, Блохін, Бережний, Коньков, Москаленко.

КІНЦЕВИЙ ПОКАЗНИК ТАБЕЛІ ВИЩОЇ ЛІҐИ СССР 1976 РІК

1. Торпедо, Москва, Росія — точок 20:10, воріт — 20:9; 2. Динамо, Київ, Україна — 18:12, 22:16; 3. Динамо, Тбилісі, Грузія — 17:13, 16:12; 4. Карпати, Львів, Україна — 17:13, 22:19; 5. Зеніт, Ленінград, Росія — 16:14, 22:16; 6. Динамо, Москва, Росія — 16:14 точок, 15:13 воріт. 16:14, 15:13; 7. ЦСКА (Армія) — 15:15, 21:16; 8. Льокомотив, Москва, Росія — 15:15, 13:13; 9. Чорноморець, Одеса, Україна 15:15, 14:20; 10. Шахтар, Донецьк, Україна — 14:16, 12:10; 11. Крила Рад., Куйбишев, Росія — 14:16, 12:15; 12. Зоря, Ворошиловград, Україна — 14:16, 12:17; 13. Дніпро, Дніпропетровськ — 14:16, 12:17; 14. Арарат, Єреван, Арменія — 14:16, 14:20; 15. Спартак, Москва, Росія — 13:17, 5:18; 16. Динамо, Мінськ, Білорусія — 8:22, 10:21.

Обидві дружини, що зайняли 15-те і 16-те місця, випадають до нижчої кляси, якою в СССР є так зв. „перша ліґа". На їх місце ввійдуть „Кайрат" Алма Ата, Казахія і „Нефтчі" Баку, Азербайджан.

Одним із клюбів, що ввійдуть з другої до першої ліґи в український клюб „Кривбас" Кривий Ріг який виграв першуна „другої ліґи" і Кубок України.

В першій лізі вже виступають такі українські клюби: Спартак, Івано - Франківськ, Металург, Запоріжжя, Таврія, Симферопіль.

Згадуючи про осяги українських футболістів, треба теж відмітити, що поруч перших дружин у вищій лізі СССР змагаються теж резервові дружини молодших футболістів. В кінцевому показнику цьогорічного чемпіонату перші три місця зайняли відповідно: Динамо, Київ, Шахтар, Донецьк і Карпати, Львів.

О. Твардовський

КОШИКІВКА „БУДІВЕЛЬНИК" КИЇВ — „СТАТІБА" ВІЛЬНЮС 113:97 (52:42)

У рамках 44-го кошиківкового чемпіонату СССР, дня 30-го листопада в Києві, відбулися першенські змагання місцевого клюбу „Будівельник" з литовською дружиною „Статіба"з м. Вільнюса, які закінчилися перемогою українських кошиківкарів, вислідом 113:97. Після цих змагань тренера „Статіби" К. Ґріґалюнаса журналісти запитали про причини його доброго настрою, на що він відповів: — Ми сьогодні заграли свої найкращі змагання сезону. А, що програли, то змагатися з „Будівельником" т е п е р неможливо — хто втримає Ткаченка?..

(Як відомо, Володимир Ткаченко, під сучасну пору є одним з найкращих змагунів в Україні і взагалі в СССР і його кожночасно включають до збірної імперії — прим. наша). Крім згаданого найвизначнішого змагуна в складі тієї української дружини виступають ще такі визначні кошиківкарі: Сальников, Лушненко, Мартинів, Кобзєв і ін.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

— Так! Цей його успіх у збірці „Життя" коштував його наполегливої праці. Але праця була варта.

Прекрасні ілюстрації Галини Мазепи збільшують мистецьку вартість книжки. Любославові Гуцалюкові вдався портрет Автора.

— Я додав би ще до твоєї оцінки те, що життєвий шлях автора збірки поезій „Життя", — це невпинна боротьба за те, щоб здобути Україні ту волю, якою вона втішалася. Ця боротьба завела була поета і товаришів з його покоління до тюрми окупанта.

— Янів поетичним словом малює в збірці „Життя" не тільки себе, але й своїх товаришів праці, ту добу, що почалася визвольними змаганнями. Та робить це так, що старенький Арістотель міг би був покликатися на своє навчання про те, що „занадто яскрава мова закриває... „думки". В Збірці „Життя" ще не закриті думки, але треба їх знаходити з більшою увагою, як в інших поетів.

Японія має новий уряд

Токіо, Японія. — В п'ятницю, 24-го грудня ц. р. обидві палати японського парляменту затвердили більшістю двох голосів нового прем'єра, яким став довголітній політичний діяч, лідер партії ліберальних демократів і відомий економіст Такео Фокуда. Справами закордонної політики у 20-членному кабінеті Фокуди керуватиме Ліхіро Гатоіама, 58-літній політик Ліберально-демократичної партії. Такео Мікі, попередник Фокуди, не увійшов до нового кабінету. В суботу, 25-го грудня, Фокуда перший раз виступив в радіо і телевізії, закликаючи індустріяльні країни, а в першу чергу ЗСА і Західню Німеччину, відбути якнайскорше зустріч для докладного опрацювання пляну піднесення економіки західніх країн після рецесії. В розмові з кореспондентами новий прем'єр відмітив, що його головним завданням буде працювати в напрямі економічного оздоровлення світу.

Заслужений Ювілей

У неділю, 14-го листопада ц. р. в Рочестері в Українсько - Американському Клюбі, Константин та Анна обходили шістдесят-ліття свого подружжя.

Ювіляти почувалися щасливими, бо на це рідкісне свято прибула вся рідня: четверо дітей, 11 внуків і 3 правнуки, та коло 150 гостей. Тостмайстром був п. Гузар, зять п-ва Шевчуків, який привітавши присутніх, попросив о. монсеньйора Бабака до переведення молитви та поблагословлення божих дарів.

За президіяльним столом засіли: Ювіляти, двох священиків із місцевих церков та ближча і дальша рідня. Залю прийнять заповнили представники від організацій — старших громадян, жіночих і молодечих.

Константи шевчук, як 19-літній юнак прибув до Америки в 1913 р., замешкавши в Асторії, Н. И.. Тут підшукав працю, тижнево заробляючи 6 дол., з того мусів платити харчі і мешкання. В короткому часі вступає до хору при церкві св. Юра. В 1915 р. стає членом УНСоюзу 5 Відд. в Асторії, де допомагає приєднувати нових членів. Після 3-літнього перебування, то є в 1916 р., 14-го листопада одружується із Анною Лішак, таки з односельчанкою з повіту Калуш, Західня Україна. У 1919 р. вони переселюються до Рочестеру, Н. И., де вкоротці К. Шевчук стає секретарем при Б-ві св. Иосафата 217-го Відд., та приєднує більше як 150 членів, а від 1960 р. (16 літ) є головою цього Відділу. В 1920 р., коли парохом був о. Турула вибрано його на мужа довір'я при церкві св. Иосафата, та в цьому році (1920) він відчиняє крамницю споживчих товарів. Крім своїх занять, бере активну участь в хорі та театральних виступах. Зібрані гроші з імпрез вислано до Рідного Краю на різні добродійні цілі, як також для Української Бригади в Сімецькім Яблінним, а опісля в Йозефові Чехо-Словацькій Республіці. Вся допомога до Старого Краю урвалася з вибухом 2-ої світової війни.

В часі 1940 р. побудовано парохіяльний дім і парохіяльну школу. Це доконано під час сотрудництва о. Лиськова, що був рівночасно головою Комітету будови згаданих приміщень. У підвалі церковних будинків зорганізовано Українсько-Американський Клюб, який згодом закупив церковний будинок, де приміщується Українсько Американський Клюб до цієї пори.

Після закінчення 2-ої світової війни, в 1946 р. зорганізовано ЗУАДК, за допомогою якого в 7-ох роках прибуло 5 тисяч еміґрантів з Европи до Америки чи вільних країв нового світу. У 1947 р. зорганізовано велике віче, на яке прибуло понад 600 людей, головним бесідником був д-р Галан. Під час віча зібрано коло 800 дол., понад 2.2000 дол. доклали старі еміґранти. З цієї суми виплачено 1000 дол. Централі ЗУАДК, а решту виплачувано по 25 дол. новоприбулим еміґрантам, як скромну першу допомогу. За стараннями місцевого Допомогового комітету: п. Шевчука, Пристая Романа, Булавинця, та при співучасти отців — пароха Турули і сотрудника Лискова, зорганізовано 13-ий Відд. Допомогового комітету для інших районів.

Після закінчення війни настав час безробіття, а з напливом еміґрантів, треба було придбати приміщення, харчі і працю. Для цієї цілі винаймлено 2 доми із приміщенням до 30 осіб, які згодом пороз'їздилися, там де піднайшли якусь працю.

З надмірного виснаження п. Шевчук захворів, а продовжував цю працю Роман Пристай. В 1956 р. К. Шевчука вибирають головою УККА в Рочестері, Н. И., з часом він стає касиром комітету церкви св. Иосафата, будова якої розпічнеться з весною 1977 р.

Проживши 83-ий рік, а дружина — 80, виховали 4 дітей — син і 3 дочки. Всі одружені мають дітей, внуків 11 і 3 правнуки. Всі покінчили середні або високі школи і є членами УНСоюзу.

На цьому ювілейному святі виступало з промовами двох священиків із місцевих церков, адвокат Андрусен від УККА і ряд представників від організацій і товариств.

Після промов та складанні привітів, забрав голос ювілят Константин Шевчук, який, із великим зворушенням сказав, що він не має слів подяки з нагоди влаштування цього величавого Ювілею. Дальше заявив, що якби не було українських церков, УНСоюзу, ряду шкіл та інших організацій, ми не змогли б плекати рідної культури, заховувати наших звичаїв та зберігати рідну мову. На рідних землях окупант не дозволяє батькам до дітей говорити рідною мовою, в школах чужа мова, а молитися Богу нема де, бо церкви знищено, а хто молиться то в большевицько-комуністичному розумінню він — ворог народу. Промова викликала рясні оплески.

Панство Шевчуки є щедро - жертвенні. На Гарвардський університет вплатили 200 дол., на парохіяльну школу 600 дол., на фонд будови церкви св. Иосафата 400 дол., на народний фонд УККА 200 дол., та пожертвували ще на інші народні цілі.

Наприкінці виступив з словом В. Попович та запропонував відспівати Ювілятам многоліття.

М. Я.

ЗРАДНИКИ, НАЄМНИКИ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

провідники, тим більше вони не довіряли тим народам, і тому вже запізно прийшло до створення дивізій — балтійських, Власова, української та військових частин, створених з кавказьких народів.

Як ми вже зазначили, автор широко зупиняється над творенням дивізії Власова, представляючи його як російського патріота, який, хоч взяв на себе обов'язок вести росіян проти Сталіна, то, однак, сам вже не вірив в перемогу.

З розвалом Німеччини Власов та цілий його штаб, в якому було понад десяток генералів, дістались у руки політруків Червоної Армії. В серпні 1946 року їх усіх засудили в Москві на смерть і повісили. Більшість власівської армії дісталось в полон своєї власної країни. Це була сумна трагедія багатьох людей, які стали жертвою химерних воєнних подій та дуже глупої політики Німеччини.

На сторінках 187-192 автор розповідає про те, як дійшло до створення українських військових частин при німецькій армії, таких як „Роланд", „Нахтігаль", а вкінці Української Дивізії Галичина. Промотором творення названих військових частин був Ваффен СС Штурмбанфюрер д-р Фріц Рудольф Арльт. Військова формація Арльта звучить десить по-гітлерівському, але на ділі було дещо інакше. Д-р Арльт був науковцем, який досліджував соціологію, теологію, генетику і статистику. Він сам був під надзором за те, що в своїй десертаційній докторській праці (в 1937-38 роках) не виявив погодження з догмами расової політики. Д-р Арльт студіював у Польщі, Чехо-Словаччині, Мадярщині та Австрії.

Працюючи при уряді генерал-губернатора Франка, він створив спеціяльні комітети: польський, український та жидівський. За твердженням автора, д-р Арльт найкраще з німців визнавався в українській визвольній проблематиці. Він нібито удержував таємний зв'язок з Мельником, Бандерою та іншими українськими політичними провідниками.

На початку 1944 року д-р Арльт був тяжко ранений, а після видужання зголосився до головного уряду СС в Берліні, де запропонували йому, як спецові, створити військові частини добровольців з різних національностей. „Я зроблю це, якщо уповноважните мене поступитись тим усім національностям в автономії, так як дозволено це росіянам. Інакше, це буде безцільним. А якщо так не зробимо, то нема цілі починати" — відповів д-р Арльт.

Діставши згоду, він створив в Берліні окрему установу, поділивши її працівників за справами національностей: українців, білорусинів, балтійських народів, кавказьких народів і росіян. Для українських справ він призначив підполковника Людвіка Вольфа, уродженця Польщі. Тут на новому призначенні д-р Арльт зустрівся з генералом Кестрінґом, що працював в подібній ділянці і був захисником росіян. Арльт вступив у співпрацю з Розенберґом, який у „східній політиці" стосував засаду „діли і пануй". Арльт був прихильником ідеї поділу Росії на національні народи. Іншими словами, кожен з тих трьох мав інший погляд на східню політику.

Наведемо те місце, де і де мова про початки творення Української Дивізії Галичина (сторінки 190-191): „Обидва — Арльт і Вольф, здавали собі справу з того, що нічого успішного вони не можуть зробити, поки не переформують українські організації, які були розсварені. Понад усе, ті групи потребували провідництва, сприйнятливого усім фракціям. Ні Бандера ні Мельник не підходили під це завдання. Арльт сконтактувався з УНР — п'ятичленною дирекцією, яка в 1921 році, після боротьби за незалежність України під проводом полк. Симона Петлюри, еміґрувала до Польщі, як безпартійний „екзильний уряд". Та група продовжувала існувати в Польщі, але не мала прямого зв'язку з підпільними українськими організаціями. Після вбивства Петлюри пост обняв чоловік, що називався Лівицький. (Автор цілий час пише „Лєвіцкі". — Прим. К.К.).

„Від 1939 р. УНР продовжувала своє спокійне існування в околиці Лодзі та була під близьким наглядом Зіхерґайтсдінсту (служба безпеки або іншими словами ґестапо. — Прим. К. К.). Тепер Арльт просив Лівицького поради. Лівицький пропонував колишнього генерала Шандрука, як відповідного провідника для усіх українців. Павло Шандрук народився 1889 р. в Кременці на Волині. В 1917 р., як російський підполковник, командував початковим відділом танків, а в 1920 р. керував українською бригадою в боях за незалежність України.

„В 1921 р. він втік до Польщі, де Пілсудський дав йому призначення в польській армії. Лівицький вияснив Арльтові те, що українські націоналісти уважали українських старшин в польській армії за колябораитів з Польщею, але Шандрук був винятком. В його діянні з поляками Шандрук завжди радив українську національну державу. В 1939 році він керував польським полком. Німці забрали його в полон і тримали його в таборі полонених біля Бреслява, але вкінці звільнили його та дозволили йому жити в Скерневіцах. Там він виконував скромну роботу в кіно-театрі.

„До того часу Арльт ніколи не чув про Шандрука. Лівицький дав йому не тільки усі ці інформації про минуле Шандрука, але ще й влаштував зустріч з генералом. Шандрука запросили до Берліну. Арльт знайшов людину, яка була готовою пожертвувати усім для української справи, але яка вишколювалась у недовірії та розчаруваннях протягом багатьох років. „Ця зміна в СС є направду несподіванкою", — сказав Шандрук. Арльт пробував захищати СС: „Не забувайте про Українську Дивізію". „Досі вона називається „Галицька Дивізія", і я знаю добре, що зорганізували її тільки для того, щоб мати наємників, — сказав Шандрук, — „це єдина причина для її буття", — додав він.

Арльт сказав, обороняючись: „Це також не зовсім правдиве. Принаймні так довго, як я і губернатор Галичини є заінтересовані. До нинішнього дня дивізія є під командою німецьких старшин і німецького генерала. Вона слабо озброєна, і жаден українець не має нічого до говорення про те, кому вона має бути віддана і для яких цілей. Я пропоную вам нагоду, де ви матимете багато до говорення. Для цієї справи ми мусіли воювати з нашими власними старими ідеологами. Це була добра стратегія, вибравши назву „Галицька", щоб можна було чогось доконати під цим іменем. Якщо б ми були створили українську дивізію, нам відразу були б відмовили наші зверхники, а так ми зробили проґрес і, якщо буде добре триматись, то в кількох місяцях зробимо багато більший проґрес".

„Шандрук залишився байдужим. Вкінці він виложив свої умовини, які були: команда для Галицької чи Української Дивізії і для усіх існуючих українських формацій, а також для тих, що мали постати, має бути рідною мовою. Звільнення з концентраційних таборів Бандери й усіх інших націоналістів. Свобода зборів та свобідна організація преси. Зформування провізоричного українського уряду. Зречення Німеччини з усіх територіяльних претенсій в Україні. Під цими умовинами, — сказав Шандрук, — ми можемо бути союзниками. Усі українці перейшли б на нашу сторону, але не як наємники, а як визволителі. Як нині виглядала б фронтова лінія, якщо б це було дозволене в 1941 р.?"

Не було потреби, щоб Арльт відповідав на це болюче питання, бо воно було його власним — спізненим.

„Генерале, — сказав він, — якщо хочете подати руку на цьому, то я буду робити усе можливе, щоб одержати згоду на ці умовини. З моєї ініціятиви не можу робити зобов'язуючих обіцянок на усі ваші пункти, але я можу дати вам одну пораду. Не наполягайте на умовини, а включіться в розвиток ситуації. В цей спосіб осягнете усе, що хочете. З обережністю він додав: навіть якщо Німеччина вийде з війни в можливому вигляді, вона не матиме сили відкинути ваші умовини, якщо ви будете включені. І як ви вже візьмете військове провідництво над українським військом, ви перестанете бути зовнішньою людиною. Ви матимете ранґу СС Ґрепенфюрера і будете втішатись рівним голосом у всіх справах так само, як ними вже довго втішаються усі не-німецькі старшини в німецьких СС частинах".

„Шандрук презирливо скривив уста: СС Ґрепенфюрер? — сказав він. — „Ніколи"!

„Вкінці, Шандрук взяв час до надуми. Відтак Арльт чув про те, що Шандрук радився зі старшинами дивізії „Галичина" і за тиждень сказав, що є готовим обняти команду".

Дальше, автор переходить до опису ситуації Власова і вже аж під кінець книжки, де описує ситуацію перед капітуляцією Німеччини, він згадує ще раз про генерала Шандрука на сторінках 312-313:

„Перша Українська Дивізія була більше фортунною. В березні 1945 року її вкинули в проґалину північно-східнього фронту, яка постала в наслідок відтягнення мадярських частин. В цій битві вона перший раз продемонструвала те, що вона правдиво бойово-загартована дивізія, помимо цього, що їй довелось вести той бій в найбільш трудних обставинах. Цим разом генерал Шандрук брав особисту участь у дивізії, як „Головний Шеф Військ Українського Національного Комітету".

„Він особисто перебрав команду над дивізією. Д-р Фріц Рудольф Арльт СС — підполковник асистував йому. Шандрук виразно бачив неминучий кінець. Не зважаючи на це, він ще мав надію на англійців та американців. Причиною його останньої бойової акції в окопах не було бажання зробити добре враження на німців, а радше бажання зробити враження на будучих союзників, щоб доказати, що українці здібні боротись під своїм власним провідництвом. 8 травня Шандрукова дивізія пробила собі дорогу до Таверн-промику біля Радштадт, де створилась „кишеня". По тяжкій битві запасовий полк сягнув околицю біля Кляґенфурту. В часі, як його бійці піддавались англійцям та американцям, Шандрук пробував сконтактуватися з вищими британськими й американськими властями. Він ще раз продемонстрував його послідовність, мудрість і дипломатичну спритність. Він переконав британців і американців, що його військо складається з галичан, тобто з колишніх польських горожан, яких рідні сторони були окуповані в 1939 р. інвазією совєтської армії, що інкорпорувала цей простір до Совєтського Союзу. Він не міг запобігти тому, щоб його людей не перевезли до великого табору в Ріміні, але йому вдалось одержати для них статус інтернованих, радше чим ув'язнених. Видача українців Совєтському Союзові відмовлена".

У названій книжці Торвальда є більше згадок про Україну, але найважливішим є те, що автор признає, що німці по-варварськи поводилися в Україні в часі окупації. Він документально доводить, що участь українців в гітлерівській армії зовсім не мала вислужницького характеру. Наведена розмова генерала Шандрука з д-ром Арльтом найкраще характеризує те, до чого змагали українці.

На жаль, на Заході, в наслідок московської хитрої політики і пропаґанди, була досить поширена фальшива концепція про участь військових частин різних поневолених Москвою народів в німецькій армії.

Вкінці треба згадати, що автор подає багату бібліографію, а також велику кількість документів, серед яких знаходимо праці з тематикою про Україну. Поширенню книжки „Ілюзія" треба сприяти, бо вона являється добрим засобом проти концепцій, згідно з якими близько мільйон людей, які були змушені воювати німецькою зброєю проти большевизму, уважається зрадниками і наємниками. Торвальд доводить, що ті люди безневинно стали жертвою нелюдських тоталітарних систем — большевицької та гітлерівської.

(Кінець)

Ювілейна Зустріч у Енн-Арборі

Під час конференції-зустрічі в Енн-Арборі. На фото стоять (зліва): Н. Богатюк, пані Білон, д-р Білон, п-і Богатюк, інж. В. Огар. Сидять (зліва): М. Цяпа, Т. Гнатчук.

У суботу, 25-го вересня ц. р. у приміщеннях Міжнародного Центру при Мічіґенському університеті відбулася одноденна зустріч абсольвентів цього університету, колишніх і теперішніх членів української Студентської Громади. Учасники з'їхалися здалека, щоб відсвяткувати срібний ювілей свого існування, та забезпечити майбутнє українознавчих предметів при цьому ж університеті. Успіх був понад сподівання, і в цілому перебігу конференції-зустрічі взяло участь понад двісті осіб.

Від початку свого заснування (осінь 1951 р.) громада активно проявлялася, а її діяльність сягала далеко поза межі університету. Першими орґанізаторами УСГ були З. Мельник, С. Білон, М. Зін, Е. Стратеяк, Неґанів та інші. Члени УСГ відіграли важливу ролю у створенні Союзу Українських Студентських Товариств Америки. Окрім того, вони виступали, де і коли могли, в обороні українського імени на фестивалях, демонстраціях. В тридцятьчетверту річницю проголошення Української Державности студенти своїми стараннями довели до того, що в Міжнародному Центрі, в тім же приміщенні, де відбувалася зустріч, вміщено пропам'ятну таблицю на згадку про цю історичну подію. Завдяки зусиллям студентів з підтримкою проф. А. Гумецької, при Слов'янському Департаменті з 1972 р. ведуться виклади української мови та літератури.

Абсольвенти Мічіґенського університету займають визначні пости у наукових інституціях, як голови та професори різних департаментів, важливі посади у державних установах, підприємствах, професійних організаціях. Багато з них прислужилося українській громаді, як напр., адвокат І. Панчук, який спровадив великі групи українців до Америки.

Два і пів року тому назад, з ініціятиви д-ра Олекси Біланюка, створено Орґанізаційний комітет, який зайнявся підготовою конференції-зустрічі. Промоторами цієї справи були: д-р Е. Лебедович, д-р З. Л. Мельник, Розалія і Мирон Капустії, Всеволод і Тарас Гнатчуки, Надія і А. Туркевичі, Богдан і Лідія Гайдукевичі, д-р А. Гумецька, Н. та Е. Стрателяки, З. та І. Бровінські, В. Андрушків, Д. Роте, М. Цяпа, В. та У. Огарі, О. Чехут, Х. Дигдало та інші.

Попри всі труднощі діяльність Комітету привела до бажаних результатів і зустріч відбулася, як заплановано 25-го вересня ц. р. В останніх місяцях перед зустріччю створено Асоціяцію Українських Абсольвентів та Студентів Мічіґенського університету з тимчасовою управою у складі: д-р А. Гумецька — голова, інж. В. Огар — містоголова, мґр З. Бровінська — рекордовий секретар і бібліотекар, М. Цяпа — фінансовий референт.

Конференція складалася з двох сесій: ранішня сесія була присвячена економічним питанням сучасної України, а пообідня — історичній, літературній та лінґвістичній тематиці.

Проф. Зін, декан економічного факультету Віндсорського університету, був предсідником ранішньої сесії. Професор Делаверського університету С. А. Білон промовляв на тему „Українська індустрія предметів широкого вжитку: стратегія, організація і практика". Проф. З. Мельник, голова фінансового факультету Сінсінатського університету проаналізував тему „Україна внутрі СССР: фінансова перспектива", показавши на відповідних даних, зібраних при наполегливій праці, що відродження совєтської повоєнної економіки відбулося головно коштом зусиль УССР. Професор Мирон Мельник, з Кентського стейтового університету, представив учасникам конференції дані про українську еміґрацію до ЗСА під заголовком: „Статистичні дані про українських еміґрантів в ЗСА". У дискусійнім панелі взяли участь професори Н. Г. Богатюк з Ле Мойн коледжу та Любомир Коваль з Мічіґенського університету.

Зараз після обіду професор Н. Богатюк, голова Постійної Конференції Українських Студій Гарвардського Українського Наукового Центру, відчитав докладну і дуже цікаву розвідку про соціоекономічні досягнення українців в Америці. Присутні нагородили прелеґента гарячими оплесками та висловили думку, щоб виголошене слово знайшло свою дорогу в українську пресу.

Поміж двома сесіями відбулася організаційна частина зустрічі, на якій одноголосно ухвалено затвердити напостійно новостворену Асоціяцію. Обрано рівнож нову управу, прийнято зарис нового статуту та скріплено думку забезпечи будуче українознавчих предметів при Мічіґенському університеті відповідними фондами.

На голову нової управи обрано д-ра З. Л. Мельника, а до Управи увійшли: проф. М. Зін, адвокат Іван Панчук, д-р М. Кейсі з дружиною, д-р Е. Лебедович, д-р І. Івашко з дружиною, Проф. А. Гумецька та докторанти Л. Тарнавська та Й. Рожка.

Перша частина пообідньої сесії відбулася під головуванням проф. д-ра Шпорлюка, заступника голови Департаменту Історії при Мічіґенському університеті. Дві доповіді, що їх виголосили студенти історики, були написані під проводом і за порадою професора Р. Шпорлюка. Молоді прелеґенти захопили присутніх своєю ерудицією і науковим підходом. Іван Павло Химка промовляв на тему: „Перші програми Української Незалежности. (Дебати в радикальній партії 1890-1895)". Доповідь була особливо цікава тим, що у Польщі студентові дозволили користуватися джерельними матеріялами. Другий прелеґент студент Джеймс Мейс, не-українець віддавна зацікавлений українською проблематикою, промовляв на тему „Критика всеросійської історії: М. С. Грушевський і ленінський період совєтської історіографії". Прелеґент показав вплив М. Грушевського на розвиток історичної концепції М. Н. Покровського. Доповідь була дуже цікава і змістовна.

Предсідником другої частини була д-р А. Гумецька. З доповідями виступали молоді студентки при Факультеті Слов'янських Мов та Літератури Мічіґенського університету. Першою промовляла докторантка Віра Перешлюга.

„Проблеми в розвитку сучасної літературної мови" — була назва виголошеної доповіді. Прелеґентка навела приклади русифікації української мови доводячи, що розвиток української мови насьогодні знаходиться у дуже несприятливих умовинах. Наступна тема торкнулася подій в українській літературі від часу ткз. відлиги і мала назву: „Напрями в літературі в період після Сталіна". Прелеґентка Люба Литус представила яскравий образ розвитку нашої поезії та прози від шестидесятників до наших днів. Обидві доповіді були на високому академічному рівні, їх прихильно прийняли учасники.

У приміщеннях Міжнародного Центру також відбулася виставка образів О. Грищенка. Це заслуга докторантки О. Чехут.

Після закінчення конференції о год. 8-ій вечора почався величавий бенкет у честь ювілею УСГ.

Отець крилошанин І. Прокопович, парох УКЦ у Дірборні, Міч., відкрив бенкет молитвою. Після короткого слова д-р А. Гумецька привітавши присутніх, передала ведення програми одному з перших студентів на Мічіґенському університеті та заслуженому діячеві — адвокатові Іванові Панчукові. Приступлено до привітів. Гарною несподіванкою був привіт від Патріярха УКЦеркви Йосифа Сліпого. В привіті висловлена радість з приводу того, що студенти та абсольвенти дбають про будуче українознавчих предметів. Патріярх висловив побажання, щоб ця зустріч була "... радісною нагодою, щоб себе одушевити для конечного дальшого вдержування, у цій американській цитаделі, українознавчих студій, як рівнож до дальшого розцвіту творчої діяльности Вашої Студентської там Громади..." Моральну підтримку і благословення учасники прийняли бурними, довготривалими оплесками. Наспів і привіт від ректора Мічіґенського університету, Флемінґа. З привітом виступив і проф. д-р Б. Стольц, голова Слов'янського Департаменту. На здивування всіх присутніх проф. Стольц, не-українець, виголосив свій привіт чистою українською мовою, чим здобув собі оплески та прихильність присутніх.

Головним промовцем вечора був професор Пол МакКраккен, заслужений американський науковець, Дорадник Економічної Ради двох останніх президентів Америки. Проф. МекКраккен був першим опікуном УСГ в 1952-1953 роках. Темою прелеґента була: „Особиста свобода та Організована Економіка Ринку". У доповіді в дуже ориґінальний спосіб показано безладдя у ткз. плянованій економічній системі у протилежність до високого рівня економіки у країнах вільного світу. Після доповіді новообраний голова Асоціяції д-р З. Л. Мельник вручив професорові МекКраккену грамоту, в якій оголошується, що професор з дружиною обрані почесними членами Асоціяції.

Д-р Розалія Капустій, колишня голова УСГ, виступила з словом пригадуючи „давні часи" — епізоди з колишньої діяльности УСГ. З коротким словом виступила також і Христина Дигдало, теперішня голова українських студентів при цьому університеті, що нараховують до двадцяти осіб.

Адвокат Іван Панчук вміло провадив цілою програмою.

Після бенкету відбулася забава, яка затягнулася до першої години. Під час веселої забави виступало тріо студенток з Детройту під назвою „Соняшники", розважаючи своїми піснями вдоволену публіку.

Підсумовуючи, можемо ствердити, що зустріч відбулася дуже успішно. Кількість осіб під час конференції досягнула сто осіб, а в бенкеті взяло участь понад двісті осіб. Відрадним явищем був факт численної присутности молоді, яка брала активну участь у дискусіях.

Конференція-зустріч прийняла дуже важливе рішення: забезпечити будуччину українознавчих предметів при Мічіґенському університеті. Потреба забезпечення тяглости українознавчих предметів не потребує коментаря. слово за громадою.

Мгр Й. Рожка

Талант вартий уваги

Тарас Шиповик

Мистецька група „Одеса", зорганізована при Інституті св. Володимира в Торонто, займає вже три роки підряд перше місце в міжнародному фестивалі „Караван" за найкраще переведення мистецької програми.

Душею і мистецьким керівником цієї 45-членної групи української молоді є 22-літній талановитий уродженець третього покоління Канади, Тарас Шиповик. Він, ще будучи студентом факультету театрознавства при Йоркському університеті, зумів захопити своїх однолітків і старших від себе віком любителів сцени своїм всебічним талантом і професійним підходом до праці.

Маючи за собою студії гри на фортепіяні й сольоспіву в торонтській консерваторії, Тарас поширив свої сценічні можливості студіями балету, модерного танку й міміки, що відкрило йому двері до кількох нових продукцій модерного театру Канади та цілосезонових виступів у телепрограмах. Крім того Тарас виявляє неабиякий композиторський хист, доказом чого є кілька пісень та три музичні спектаклі — спеціяльно писані для програм павільйону „Одеса". Це й стало зазивом до української молоді, теперішніх членів групи „Одеса". Автором текстів є молодий поет Яр Балан.

Кожна продукція групи „Одеса" (хоч не довша 30 хвилин) — це вислід солідної підготови відповідних матеріялів із українських історичних довідок, етнографії й фолкльору як мистецького керівника так і компетентних у ділянці мистецтва молодих людей, згуртованих у цій групі ентузіястів.

Ориґінальність названої групи в тому, що в двомовній стислій, але сценічно експресивній формі передається багатозначний зміст чи то з української народної творчости — „Ніч під Івана Купала", чи з документального минулого українських піонерів — „Пісня прощання". Мистецький керівник використовує всі зорові і звукові ефекти, будує по кілька мізансцен нараз (всі учасники є майже ввесь час на сцені) і цим тримає глядача уважливим до кожного руху й звуку.

Українські народні пісні й компоновані відповідно до змісту модерні пісні переплітаються з ориґінально уложеними танками, а музичні інтерлюдії злучують їх у одну цілість, доповнюючи зміст і зміни поодиноких картин.

А яка музикально й артистично талановита молодь виконує задуми режисера — Тараса Шиповика! Милозвучні дівочі голоси в хороводах „Ночі під Івана Купала", як „Зелене жито", „Піду в садочок", „Кругом Мариноньки", вливаються чар-бальзамом у душу слухачів, а чоловічі нагадують степову широчінь, напр., „Ой літа орел" із „Пісні прощання" із заспівом П. Балана. Українські народні пісні, виконані з найменшими нюансами й динамікою, і, багаті на зміни акордів та темпів, як також на синкопічні фразування, модерні композиції створюють різнобарвне звучання голосів і добре зіграної оркестри. Щоправда музичні синкопи спричиняють неправильні наголоси в українському тексті (зЕмля, жИття, сонцЕ й ін.) і їх треба поправити.

Але згадані контрастуючі елементи наближають театральний колектив „Одесу" до театрів нових форм на американському континенті та надає йому особливого значення в загально канадському театральному світі.

Не дивно, що продукціями групи „Одеса" зацікавилися Рада Мистецтва Онтеріо, Театр Канада, Канадська Національна Фільмова Корпорація, яка зфільмувала обидві музичні картини: „Ніч під Івана Купала" і „Пісню прощання" для користування бібліотек і шкіл, а телевізійні станції передали ці продукції на своїх програмах.

Розквіт мистецької групи „Одеса" треба завдячувати також членам Інституту св. Володимира, як: проф. Е. Бурштинський, Ганна Балан, Наталія Кулик та багато інших, які стараються відтяжити всі проблеми, пов'язані з новими продукціями, щоб наша молодь відчувала, як бажаною є в українському житті їхня праця.

Шкода, що розміри сцени обмежують творчий розмах незвичайно талановитого Тараса Шиповика та його динамічного гурту молоді, яка помимо своїх студій з любов'ю присвячує час на працю для урізноманітнення українського культурного життя в Торонто.

Тепер Тарас Шиповик продовжує свої студії театрального мистецтва в школі Джуліярд в Сю Йорку, але, приїжджаючи на принагідні виступи до Торонта, він переводить підготову до наступнорічної участи в фестивалі „Караван".

Незабутнім у пам'яті залишиться його останній виступ на Спортово-Мистецькому Вечорі Українських Професіоналістів і Підприємців, де його виконання „Два кольори" І. Білаша викликали невгаваючі оплески та постання з місць громадно зібраної культурної публіки.

Тарас Шиповик має за собою вже три цінні нагороди й стипендії, і можна сподіватись, що його незмірна працьовитість і талант, рядом з культурною і щироскромною поведінкою не зведуть його з дороги до наміченої мети.

Олена Глібович

Музичне „Матіне" в Українському Інституті

У неділю, 5-го грудня ц. р., 72-ий Від. Союзу Українок Америки влаштував в Українському Інституті Америки Музичне „Матіне" талановитих молодих виконавців музики і драми.

Програму започаткував одинадцятилітній пяніст, Андрій Богачевський, Сонатою ґ-моль, оп. 49, ч. 1 Бетговена, після чого він виконав: Варіяції Б-дур, оп. 142, ч. 3, Шуберта; меланхолійний Вальс Лисенка, Вальс ф-моль ч. 1 Шопена, Вальс Убліє Ліста й інші твори.

На українських концертах рецензент мав перший раз нагоду почути справжнього „вундеркінда" цього інструменту: кожна точка його програми була виконана з емоційним й інтелектуальним проникненням творів, з бездоганною технікою, — наприклад, пасажі в його виконанні переконували слухача, що для Андрія це найлегша річ у світі. У виконаннях ліричних частин творів він виразив х глибокий поетичний зміст. Андрій Богачевський не втратив контролі над своїм інструментом протягом цілої програми.

Виконання вокальних творів: „Плавай, плавай, лебедонько" К. Стеценка, „Ведрай Коріно" з Дон Джіовані Моцарта, „Божественний Гадсон" Седа Ророма, „Ме" Габрієля Форе, „Маусфаллен Шпріхляйн" Т. Вольфа й інші, належало Ярославі Любові Штинь — ліричному сопрано. Співачка вдумливо інтерпретувала музичні вимоги творів, логічно передавала їх структуру форм, лише залишалось побажання почути читкішу дикцію. Її акомпаньяторка, Марія Анна Білас, вповні виконала своє завдання.

Наталка Чума, абсольвентка драматичних студій при Гантер коледжі — це також рідкісний виступ на українській сцені. Вона приготовила монтаж з творів Вольтера і Лесі Українки, в якому виложила терзання і трагічні ноти актора у відношенні до музи. Найбільш зворушли в и м моментом було її потрактування музи Лесі Українки. Особливо яскраво виявилася актриси палітра у рецитації Вальтера. Публіка, яка заповнила залю вщерть, з невгамованою вдячністю зверталась до виконавців цього вдалого наскрізь вечора.

Роман Мац

ТРИ КОЛЬОРОВІ ФІЛЬМИ

Ню Йорк.—Заходами заряду „Години Українських Мелодій" тут, в неділю, 2-го січня 1977 р., в Українському Народному Домі при 2-й евеню будуть висвітлені о год. 5 і 7-й вечором три кольорові фільми: українські різдвяні і святйорданські звичаї, Українське Різдво в Канаді і Різдво в Західній Німеччині. Кожний відвідувач одержить при вступі український календар з пам'ятником Т. Шевченка у Вашінґтоні.

У Ню Гейвені імпозантно відзначено Листопадові Роковини

Ню Гейвен. (М. Я.) — В суботу 30-го жовтня ц. р., відбулася Святочна Академія в 58-му річницю проголошення Незалежности Західньо-Української Народної Республіки. По відспіванні національного гимну свято відкрив голова місцевого Відділу УККА д-р Михайло Снігурович. Святочну доповідь виголосив Володимир Гірняк, зокрема зупиняючись на подіях в час листопадового зриву у Станіславові. В мистецькій частині відома співачка-солістка Галина Андреадіс відспівала при акомпаньяменті Дж. Муролльо: „Чи чуєш мій друже" - повстанська пісня в обрібці З. Маркович; Арію Варвари з опери „Богдан Хмельницький" К. Данкевича, „Дума" — Г. Майбороди; „Любіть Україну", Сосюра-Фоменко і на безперервне домагання публіки, Арію Сантуци із опери „Кавалерія Рустікана" П. Масканi.

Акторка Українських Театрів Павлина Тимченко відdeклямувала, із питомим для неї відчуттям змісту: „Листопад у Львові" (О. Тарнавський) і „Листопад" (О. Рудакевич). Ансамбль Бандуристів Школи Кобзарського Мистецтва під мистецьким керівництвом о. Сергія Пастухова відіграв: „В зеленім гаю" — нар. пісня, „Засвистали козаченьки", „Гей нум хлопці до зброї", „Гей на горі та женці жнуть", „Гей не дивуйтесь" (усі чотири марші ар. К. Місевича) та „Зажурились Галичанки" — стріл. пісня, ар. о. С. К. Пастухова. Усі ці пісні співала під гру бандуристів Г. Андреадіс. Капеля відіграла теж „Харківський танок" — ар. К. Місевич і „Запорожець" — ар. о. С. К. Пастухів. Мистецька програма зробила колосальне враження на слухачів. Прегарна гра 15-ох молодих бандуристів (і бандуристок) прецизне виконаня під вправним диригуванням о. С. К. Пастухова, а надівсе чудовий голос Г. Андреадіс, її сценічна постава та інтерпретація пісень, що їх співачка виконувала дали публіці правдиву мистецьку насолоду. Академію закінчено відспіванням „Не пора".

Після програми відбулася товариська зустріч—вечера виконавців програми із членами Управи Відділу УККА та представниками організацій, в час якої вшановано дві пані учасниці Визвольних Змагань та визначні суспільно громадські діячки: д-р Олену Томоруґ і Марію Рудницьку. Святочний вечір відкрив голова Відділу УККА, вітаючи усіх присутніх, та вказуючи на окрему ціль цього вечора. Заступниця голови СУА, Відділ 66, членами якого є обидві пані, Александра Кизик розповіла про суспільно громадську працю д-р Томоруґ і п-і Рудницької на еміграції, зокрема в місцевому відділі Союзу Українок Америки, якого обидві ювілятки були членами—основниками, та в якому і дотепер занимають провідні пости в управі.

Пані д-р О. Томоруґ відчитала спомини із її та її сестри п-і М. Рудницької діяльности в час визвольних змагань. Із коротких споминів слухачі довідались про участь обох пань у визвольних змаганнях від самого їх початку аж до трагічного кінця. Дорога вела від Стрия, де молоді дівчата зголосилися до служби в бюрах української армії, через цілу Україну-завжди у фронтовій чи підфронтовій полосі. Ці цікаві спомини будуть надруковані у Збірнику „Стрийщини".

У неділю 31-го жовтня відправлено Панахиди за Героїв, що впали за волю України в церквах обох українських віровизнань.

Відзначення Листопадової Річниці відбулося стараннями Українського Конгресового Комітету, Відділ Ню Гейвен.

Виборче віче в Ню Гейвені

(Ню Гейвен 31 жовтня 1976 р. М.Я.) Сьогодні тут відбулося в залі Української Католицької Церкви виборче віче на яке прибув Конгресмен третього виборчого дистрікту Стейту Коннектікат Роберт Н. Джаймо. Його привітав і віче відкрив д-р Михайло Снігурович запевнюючи конгресмена Джаймо, що він є між приятелями і що українці третього виборчого дистрикту в більшості будуть голосувати на нього, тому що він виразно став в обороні українських дисидентів та завжди з прихильністю і зі зрозумінням відноситься до цілого комплексу українських проблем. З черги д-р Снігурович передав слово проф. Іванові Телюкові, який представив присутнім Конґресмена Джаймо. Говорив теж інж. Орест Дубно, заст. податкового комішенера Стейту Конн. Своє слово присвятив конгресмен Джаймо майже виключно проблемі оборони людських прав в Україні та обіцяв і дальше в тій справі робити зусилля. Закрив віче д-р М. Снігурович побажавши конґресменобі Джаймо перемоги у виборах 2 листопада ц. р. Тут варто відмітити, що українські виборці в другому виборчому дистрікті стейту Коннектікат вповні попирають дотеперішнього конгресмена К. Дада, як виявилось на передвиборчому вічі в неділю 24 жовтня в Кольчестері, на якому автор цього був присутнім.

Неспокої в Китаї продовжуються

Пекін. — Ройтер інформує, що неспокої в Китайській Народній Республіці продовжуються і набирають на силі. В середу, 29-го грудня ц. р., дійшло до більшого збройного конфлікту між прихильниками Чіянґ Чінґ, вдови по Мао Тсе-тунґові, і урядовими частинами поліції і війська в місцевості Паотінґ, 100 миль від Пекіну. Цей мабуть більший зудар змусив центральний уряд в Пекіні вислати до згаданої місцевости військові частини для підсилення тамошніх залог. Ребеліянти зривали в повітря фабрики, розмонтовували залізничні рейки, грабували магазини з пшеницею, банки, склепи тощо. Про розрухи в інших місцевостях в різних частинах Китаю звітували також китайські газети і радіо, які знову з повною силою повели гостру кампанію проти Чіянґ Чінґ і її спільників, домагаючись покарання заколотників. Розрухи пройшли також на побережжі напроти Тайвану, де, як говориться в повідомленні, військові частини охороняють міста, села, фабрики, школи та інші громадські і державні забудування.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

СССР БОЇТЬСЯ КИТАЮ

Москва. — Західні газети відмічують, що Москва з тривогою слідкує за подіями на китайсько-совєтському кордоні, доказом чого є заходи переселення туди більшої кількости людности і розбудова цивільних та військових летовищ у тому районі. Бажаючим переселитися совєтським громадянам влада обіцяє більші заробітні платні та інші пільги, як, наприклад, довші відпустки, можливість придбання власного авта чи мотоцикля, набуття по зниженій ціні хати чи кооперативного мешкання тощо. Охочих покищо знайшлося небагато.

ЖУРНАЛ МОСКОВСЬКОЇ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Церкви і всіх людея, а особливо християн вимагати, щоб національна безпека була забезпечена без вживання зброї масового винищення, що й повинно стати однією з перперших турбот Всесвітнього Союзу Церков.

Права людини в Латинській Америці. „Асамблея закликала до збереження прав людини в країнах Латинської Америки, а особливо до належної нормалізації зневажених елементарних прав людини в Чіле".

І всі ці резолюції, в яких легко пізнати керівництво досвідченої руки, обговорювалися і сприймалися з великим ентузіязмом, не викликаючи ніяких непогоджень чи протестів. Але ось одна таки резолюція про „Роззброєння — Гельсінкське домовлення", по ствердженню звітодавця ЖМП, викликала „бурхливу дискусію" по вині деяких делегатів західніх країн, що, скориставши з обговорення ясного для всіх питання, розпалили пристрасті довкола внесеної д-ром Жаком Раселом із Швайцарії тенденційної поправки відносно „немовби то порушення релігійної свободи в СССР". „Делегати нашої Церкви, митрополит Філарет, митрополит Ювеналій, архиєпископ Іриней, арим. Кирил, у своїх виступах намагалися роз'яснити Асамблеї, — пише той самий звітодавець, — справжнє положення діла і з'ясувати реальне положення Церкви в Совєтському Союзі, де, як відомо, віруючі і невіруючі без будь-якого обмеження чи дискримінації беруть участь у будові нового життя, а релігійна життєдіяльність віруючих незалежно від їх конфесійної приналежности проходить цілком відверто, будучи під охороною діючого законодавства".

Дискусія над цією постановою була довга і вперта. Генеральній Асамблеї довелося поступитися перед рішучим натиском червоно-московських делегатів і в догоду їм прийняти резолюцію з великими поправками. Одначе ці поступки червоно-московської делегації не задовольнили, і вона, прийнявши лицемірний вигляд ображеної чесности від голосування одноголосно стрималась на тій, мовляв, підставі, що був порушений дух християнського взаєморозуміння через привнесення нецерковних тенденцій, явно позбавлених потрібної об'єктивности".

Очевидно, виявлене недовір'я до Москви, нехай може й не від численних делеґатів із Заходу, було колосальним дисонансом в добре настроєній гармонії безсоромної большевицької брехні і пропаганди.

Не припала до вподоби большевицькій делеґації і ще одна обставина. При оцінці існуючих від'ємних явищ: нерівности розподілення матеріяльних дібр, експлуатації, вбогости, голоду, гніту і неуцтва, на відносних нарадах в Асамблеї—„зовсім не було взято під увагу багатий досвід соціялістичних країн, який вони мають в боротьбі з цими нещастями людства, включно до їх цілковитого і радикального усунення". (ЖМП ч.7 ст. 52).

Все це було великою неприємністю для совєтчиків. Вони ще зайвий раз переконалися, що прикрити правду брехнею і обманом годі, що чесна і вдумлива частина людства знає про всі неймовірні страждання віруючих людей у СССР.

Вже на багатьох не діє пишна бутафорія їх шовкових ряс, білих і чорних клобуків, пограбованих панагій та хрестів і взагалі всіх їх богозневажливих відправ. Тож, щоб послабити бодай на верхах керівних органів Всесвітнього Союзу Церков не зовсім приязне відношення багатьох делегатів до СССР, негайно було видане синодальне послання за підписом патріярха Пімена та всього його синоду, тих самих — нікодимів, філаретів, ювеналіїв та інших. В згаданому посланні, в повіні безсоромного блудословія, особливо підкреслюється факт великої „обиды", нанесеної на Асамблеї їх дорогому Отечеству".

„На Асамблеї можна було помічати спроби дискредитувати нашу Батьківщину в очах африканської і світової громадської думки, як державу, де права людини нібито не мають можливости повного виявлення. Таке упереджене відношення до нас було особливо помітне при порівнянні в обговоренні питань прав людини в інших країнах", — читаємо ми в згаданому посланні Московського синоду.

Здавалося б, коли Московська делегація була ображена за свою „свободолюбну Батьківщину", коли у Всесвітньому Союзі Церков членство складається майже з протестантів, то чи не найліпше було Московській Церкві цілком вийти з цієї організації? Та де там! При кінці свого синодального послання москалі врочисто заявляють: „Ми вирішили зоставатися разом" (вместє)!

Провівши на становище одного з семи президентів Всесвітнього Союзу Церков митрополита Нікодима Ротова, а в Центральний Комітет цієї ж установи п'ять представників тільки з одного СССР, не згадуючи делегатів ще т. зв. соціялістичних країн, з певністю можна передбачати, що домінуюча роля в цій світовій релігійній організації поволі перейде до рук московських верховодів, які подбають про її безславне угроблення.

У Дубні знайдено підземний хід

Київський журнал „Україна" інформує, що в Дубні, Ровенська область, робітники, закладаючи фундамент нового магазину, несподівано натрапили на підземний хід. Вони відкопали прохід заввишки людського росту, обкладений присмаленими колодами. Цього ж роду відкриття зроблено при споруджуванні багатоповерхового будинку на вулиці Жовтневій. Це відкриття потверджує свідчення письменника М. В. Гоголя про те, що центр Дубно помережаний підземними ходами. У його повісті „Тарас Бульба" описано, як цими саме ходами син Тараса Бульби Андрій дістався зі старовинного замку князів Острозьких до костела Бернардинів на північно-західній околиці міста, де на нього чекала дочка польського воєводи.

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
славного грача СТ „Україна"

бл. п. Степана Маґоцького

замість квітів на могилу
зложив 50.00 дол. на каплицю в Люрді
інж. ОМЕЛЯН ШЕПАРОВИЧ
останній голова СТ „Україна" в роках 1941-42-43

З Волі Всевишнього відійшов у Вічність
дня 21-го грудня 1976 року, в Штетені, Польща
наш Найдорожчий
БРАТ, МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.
мґр прав ТАДЕЙ ЧОРНІЙ

В тяжкому горю:
сестра — МЕЛАНІЯ ДМИТРІВ, в Рочестері, Н. Й.
дружина — ОЛЯ, в Штетені, Польща
дочка — АНЯ з чоловіком
внучка — СИЛЬВУНЯ

В глибокому смутку ділимося
із Рідними, Приятелями та Знайомими сумною вісткою,
яка надійшла з України,
що в дні 26-го листопада 1976 р., на 77-му році життя,
несподівано, відійшов у Вічність
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО та ДІДО

бл. п.
ІВАН КРИВУЛИЧ

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

були відправлені в Українських Церквах: Кергонксон, Н. Й., Амстердам, Н. Й., Людлов, Масс., Кольчестер, Конн.

Про молитви за спокій Душі Покійного просить в тяжкому жалі й горю, опечалена Родина:
дружина — АННА з Родиною
сини: ВОЛОДИМИР з дружиною ТАТЯНОЮ
МИРОСЛАВ з дружиною ТЕОДОЗІЄЮ
внуки: ВЛОДКО і МИРКО
Ближча і дальша Родина в Україні і за океаном.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У глибокому смутку повідомляю Родину, Приятелів і Знайомих,
що дня 26-го грудня 1976 р. відійшов у Вічність в Мілвіл, Н. Дж.
мій Найдорожчий МУЖ

бл. п.
ІВАН МАНИЛО-ДНІПРЯК
ПИСЬМЕННИК-БАЙКАР

на 58-му році життя, нар. в с. Юрківка біля Запоріжжя, Україна.

ПОХОРОН відбувся в четвер, 30-го грудня 1976 р. до української православної церкви св. Андрія в С. Бавнд Бруку та похований буде на тому ж цвинтарі.

Горем прибита —
дружина — ЛІДА
та Родина в Україні

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Невіджалуваної
СЕСТРИ, ТЕЩІ І БРАТОВОЇ

бл. п.
ОЛЕНИ з ЛИПЕЦЬКИХ ПИРОЖИНСЬКОЇ
у дні 8-го січня 1977 року

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
у церкві СВЯТОГО МИКОЛАЯ

261 19-та вул., БРУКЛИНІ (Полудне), Н. Й.
о год. 8:30 рано.

Опечалена РОДИНА

Ділимося сумною вісткою,
що дня 28-го грудня 1976 року упокоївся в Бозі

МИСТЕЦЬ-МАЛЯР

ВОЛОДИМИР КИВЕЛЮК

ПАНАХИДА буде відправлена в неділю, 2-го січня 1977 р. о год. 6-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевича при 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН — в понеділок, 3-го січня 1977 з того ж похоронного заведення до церкви св. Покрови при 6627 N. 12-та вул., де буде відправлена Заупокійна Служба Божа, а опісля на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ДРУЗІ

Виставка Христини Кудрик в Едмонтоні

У днях від 19-го до 21-го листопада 1976 р. у галерії „Вест Енд" відбулася перша виставка в Едмонтоні, картин торонтонської мисткині Христини Кудрик. Виставку зорганізувала Софія Скрипник. Нижче подаємо текст доповіді, яку виголосила на відкриттю виставки Ксеня Аронець.

Христина Кудрик почала мистецькі студії в Катерини Антонович у Вінніпезі та завершила їх у Манітобському університеті, де одержала звання бакалара мистецтв у 1960 р. У часі своєї мистецької діяльности Христина Кудрик уряджувала самостійні виставки в Торонті, останньо в „Алберт Вайт" ґалерії, Гамільтоні та в Лондоні, Онтаріо, як також брала участь у групових виставках у Канаді та Америці. Едмонтонська виставка картин Христини Кудрик складається із двох частин, а саме: зі серії базованої на рослинних формах, створеної в часі від 1972 до 1974 року та найновішої серії „Звукові враження" із 1975-1976 року.

Сучасну фазу у мистецькім розвитку Кудрик можна окреслити абстрактним ліризмом. Її картини викликають у глядача ліричний настрій подібний до почувань, які виринають у слухача під час рецитації поезії або при грі музичного інструменту. Тут мисткиня покладається на зорові спостереження, вона аналізує, відокремлює, добирає, спрощує та геометрує, щоби в основі передати емоційний відгук на свої переживання пов'язані з природою, поезією, музикою та іншими зовнішніми спонуками.

Картини з першої серії, основані на формах рослинного світу, головно передають кольором захоплення мисткині, його теплою частиною спектру. Своєю поетичною інтерпретацією природи Кудрик відкриває дещо її універсального духа, ритмів і сили. В мисткині помітна схильність до безпредметности та плоских геометричних форм, які часто губляться у вібрації кольору. Цікаво відзначити, що в геометричних схемах Кудрик появляються слідні впливи примітивного символізму та знаків народних мистців давнини. Коли бувають натяки на об'єкт, вони релятивно неважливі. Її уява та творчість спрямована на успішне застосування елементів рисунку, засобами форми, кольору і фактури, та розв'язання виразових проблем. Композиція картини кристалізується із підготовчих дослідів та ескізів, у яких свідомість відограє значну ролю. Не зважаючи на це, в дальшім розвитку картини, її підхід повністю спонтанний — вона часто відхиляється від початкового концепту до значної міри. Техніка пливких фарб емалії відповідає спонтанній вдачі Кудрик, її здібності кольористичного та композиційного відчуття. Вона вливає або накладає фарбу на папір та розводить її пензлем, ножем або кусочками паперу, щоб осягнути бажаний ефект.

У найновішій серії „Звукові враження", мисткиня намагається передати свої переживання, пов'язані зі звуком, в такий же безпосередній спосіб як музика це передає своїми тонами, мелодійною побудовою і ритмом. Емоційний стосунок кольору переходить на холодніші відтіні, часто на зм'якшені сіро-сині тони, які творять несподівані кольористичні співвідношення та глибокі резонанси. Картини Кудрик це — евокаційні предмети, конструкція яких викликує внутрішнє значення, яке впливає на глядача подібно як звук.

Концерт близького зв'язку кольору з музикою віддавна закорінений у мистецькій думці. Він був улюбленою ідеєю німецьких романтиків-мистців і музиків-композиторів XIX століття. Ваґнера концерт „Гезамкунстверк" — означає з'єднання усіх мистецтв в один монументальний твір, найкращий зразок цієї форми естетики. Серед найважливіших нововведень цього періоду була зростаюча свідомість ролі кольору у всіх галузях мистецтва, як важливий фактор сам в собі, та також як засіб передавань символічних значень. Мистці того часу визнали, що форми і кольори мають силу викликувати певні емоції, які здавалося, мала здібність стимулювати тільки музика.

Щоби передати в малюнку певні переживання у безпосередній спосіб вимагало спрощених, чітких засобів виразу. В минулому поезія покладалася на слова загально прийнятого значення, малярство опиралося на реальних формах світу. Тільки музика була звільнена від будьяких виключних значень. Новотвори мистецтва XX століття зрозуміли, що все мистецтво прагне до становища музики. Світового значення мистці, Кандінський, Кле, Матіс та інші намагалися ізолювати частини музичної мови та застосовувати її до зорових проблем. Тогочасна атмосфера думки в інших галузях науки мала важливі впливи на розвиток мистецтва. Плянка, квантова теорія Айнштайна, теорія відносности та Фройда відкриття підсвідомости, заперечували реальний світ, котрий щораз більше виявлялося існував у людській здібності свідомого сприймання і тому не вважався об'єктивним фактом.

У своїх картинах Христина Кудрик намагається передати переживання, емоції та духову диспозицію близько сполучену зі звуком — найабстрактнішою формою виразу. Тому найкраще такому завданню відповідає абстракціонізм — мистецька мова, яку застосовує Христина Кудрик. Її картини існують як діюча одиниця, самі в собі, в умовах означених ними — і в цьому особливість її творчости. Вони викликають ліричний стан почуття, через ефекти унікальні мистецтву, і тому до них треба підходити з цієї точки зору.

С.К.

■ РОЗШУК ■

ПОШУКУЮ

ВОЛОДИМИРА МАЛІНОВСЬКОГО

і його дружину РАЮ,

мали проживати в Ню Йорку. Хто знав би про них, або вони самі, прошу писати або телефонувати на адресу —

STEFAN DACIUK
5339 So. Harding
Chicago, Ill. 60632
Tel. (312) 582-1696

Пошукуємо за

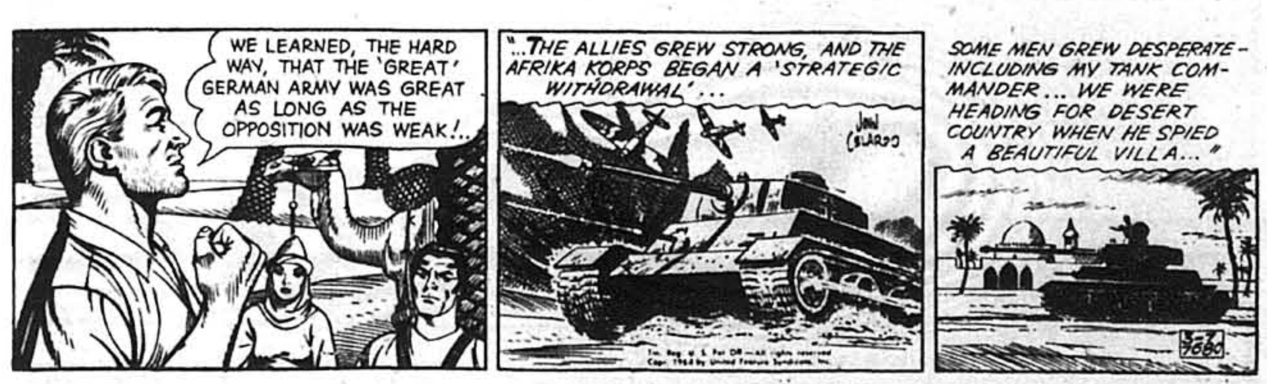
ТАДЕЄМ ДУБИНОЮ

Народжений в Озірній, Зборівського пов., Тернопільської обл. Мабуть в повоєнних роках, опинився в Північній Америці. Хто знав би про нього, або він сам, просимо відгукнутися на таку адресу:

SEMEN PRYHODA
8100 Byron Avenue
Miami Beach, Fla. 33141
або S. BEZUBKO
270 Albion Avenue
Orkville, Ont., Canada

Будемо дуже вдячні за зголошення.

ТАРЗАН, Ч. 7680. — „Статегічний відступ"

Ми однак, скоро дізналися, що „могутня" німецька армія була могутньою тільки до часу, поки противник був слабий!..

Коли союзників сила зросла, то Африканський Корпус почав свій „стратегічний відступ"...

деякі наші вояки попали в паніку, включно з командиром мого танку...Ми їхали в напрямі пустині, коли він побачив чудову віллу...